NÚMERO 13 Març · Abril 2022

3€

SOM CANALLA

La publicació dels nens i les nenes de les Garrigues

Primavera, torna el carrer!

Sumari

Pàgina 9

El cros garriguenc: tradició i escola d'atletisme

Pàgines 10–11

Descobrim les orquídies de les Garrigues

Pàgina 15

Eva Jorge Lucha, Sindicat de Mares en la Diversitat

Pàgines 16–17

El sorral a casa. Del pati a les taules sensorials

Editorial

La comunitat es fa dia a dia

El 'SomCanalla' que teniu entre mans, el primer d'aquest any 2022, té una forta reivindicació de la comunitat, del fet d'ajuntar-se els uns amb els altres per fer coses plegats, ja sigui per cridar als quatre vents les nostres necessitats, per compartir recursos o per gaudir tots d'una activitat.

De les notícies, com les de mestres i famílies protestants, o el cros garriguenc, en què corren moltes persones alhora, a l'entrevista a l'Eva Jorge i la importància de sumar esforços amb persones del nostre entorn. Però també les columnes d'opinió i els articles de les escoles de la comarca ho deixen clar. Som conscients de la importància de cuidar les persones del nostre voltant i també allò que tenim a prop, patrimoni natural i històric.

Alguns diuen que la comunitat no existeix, que és una paraula que serveix per reconèixer unes coses i discriminar-ne d'altres. Si és així, toca estar atents cada dia, mirar als costats i ampliar dia a dia el nostre món.

Amb el suport de:

Diputació de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Obra Social "la Caixa"

Escola d'Art Municipal Leandre Cristòfol

Amb la col·laboració de les escoles:

Mare de Déu de Montserrat de l'Albagés
Els Aubis de l'Albi
La Dula d'Alcanó
Escola d'Alfés
Albirka d'Arbeca
Els Set Focs de Bellaguarda
Joan XXXIII de les Borges Blanques
Mare de Déu de Montserrat de les Borges B.
Vall Major de Bovera
Timorell de Castelldans
El Cérvol de Cervià de les Garrigues
Porcel de Cervera de l'Espluga Calba
Escola de la Granadella
L'Espígol de Juncosa de les Garrigues
Manuel Ortiz i Castelló de Juneda
Arc d'Adà de Llardecans
Otogesa de Maials
Abat Ruera de Puiggròs
La Roca de Sarroca
Escola del Soleràs
Escola de Sunyer
Escola de Torrebesses
La Bassa de Torregrossa
Sant Bonifaci de Vinaixa
A Cau de Bosc de Tarrés
Escoleta del Mas de Juneda

Equip SomCanalla

Consell de redacció:
Miquel Andreu
Xavier Franch
Francesc Florensa
Angelina Giné

Coordinació:
Francesc Florensa

Redacció:
Xavier Franch

Disseny gràfic:
Josep Patau
Natàlia Badia

Fotografia:
Xavi Minguella

Correcció:
Roger Berengué

Departament comercial:
Francesc Florensa

President:
Emili Farré

Col·laboradors:
Mercè Guiu
Jordi Companys
Ramon Montanyà
Atenea Yayá

Imprimeix:
INDUGRAF OFFSET SA

Dipòsit legal
L 1231-2019

Edita:
Associació Cultural Garriguenca de Comunicacions
C/ Nou, 2, 2a · 25400
LES BORGES BLANQUES
(Garrigues)

Telèfon: 973142420

somcanalla@somgarrigues.cat
www.somgarrigues.cat

SomCanalla és un mitjà independent i plural. La seua opinió s'expressa mitjançant l'editorial.

Qui ha fet la portada?

Mercè Guiu (@merceguiuprats)

Lleida 1964. Urban sketcher des del 2016 que viu i treballa a Barcelona. Ha publicat a diaris i revistes. Il.lustradora i escriptora del llibre "Sant Antoni, Barri, mercat i rondes" editat per l´Ajuntament de Barcelona. Dibuixa amb un traç net i ferm directament amb ploma i tinta permanent amb accents de color.

PREINSCRIPCIÓ ESCOLAR CURS 2022-2023

EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA:
DEL 7 AL 21 DE MARÇ

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA:
DEL 9 AL 21 DE MARÇ

ENS APUNTEM AL FUTUR

Ens apuntem a la transformació educativa, a una escola inclusiva, amb igualtat d'oportunitats i que potencia les habilitats de totes les nenes i els nens.

preinscripcio.gencat.cat

SOM EDUCACIÓ *Fem escola!*

Generalitat de Catalunya

SOMGARRIGUES

Publicació quinzenal de les Garrigues

arrelats al territori
ajuda'ns a créixer forts

Subscripcions

Per només 59 euros l'any si vius a la comarca o 65 euros si ho fas fora, te'n pots fer subscriptor. Rebràs a casa, puntualment cada quinzena, les 26 edicions del periòdic i mensualment la revista SomEsports.

Publicitat

SomGarrigues és el millor aparador per al teu negoci. Amb 10.000 lectors quinzenals i essent el mitjà de comunicació líder absolut a la comarca, amb nosaltres aconseguiràs una gran visibilitat per a la teva empresa.

c/ Nou, 2, 2a planta · 25400 Les Borges Blanques | Tel. **973142420**

www.somgarrigues.cat · somgarrigues@somgarrigues.cat

facebook.com/somgarrigues *@somgarrigues*

Els músics

En el nostre dia a dia, estem envoltats de música. De les persones que canten a cappella, és a dir, sense acompanyament musical, només amb la seva veu, a tot tipus d'agrupacions: duets, trios, quartets i altres grups, bandes i orquestres. Fins i tot hi ha qui fa música amb objectes estranys, com pilotes, pots o altres aparells. Sigui com sigui, qui s'hi dedica passa hores assajant i provant sons i melodies, per després fer gaudir i emocionar el públic.

FIGURES MUSICALS

Es fan servir per diferenciar la durada de les notes. N'hi ha set: la rodona, la blanca, la negra, la corxera, la semicorxera, la fusa i la semifusa. Al dibuix hi ha dos negres i dos parelles de corxeres.

TROMPETA

És un instrument de vent metall, amb una llarga història.

Segons la força amb què bufes i els pistons que prems sona una nota o una altra.

PARTITURES

Són representacions gràfiques de la música. Les partitures acostumen a tenir diversos pentagrames (grups de cinc línies horitzontals) sobre els quals es dibuixen les notes, fent servir les figures musicals per indicar al músic com volem que soni. A més, hi ha tot de missatges perquè qui toqui la cançó sàpiga com ho ha de fer, si més fort o més fluix, més ràpid o més lent, entre d'altres.

MICRÒFON

Quan la nostra veu o el nostre instrument no arriben prou lluny podem fer servir micros. Converteixen el so en un senyal elèctric. Es connecta en un altaveu o l'amplificador.

ALTAVEU/AMPLIFICADOR

Transformen els senyals elèctrics procedents dels micros en so una altra vegada. La nostra veu o l'instrument que toquem sonaran ara de nou, però amb molta més força.

Il·lustració: Jordi Companys.

Passatemps per als més petits

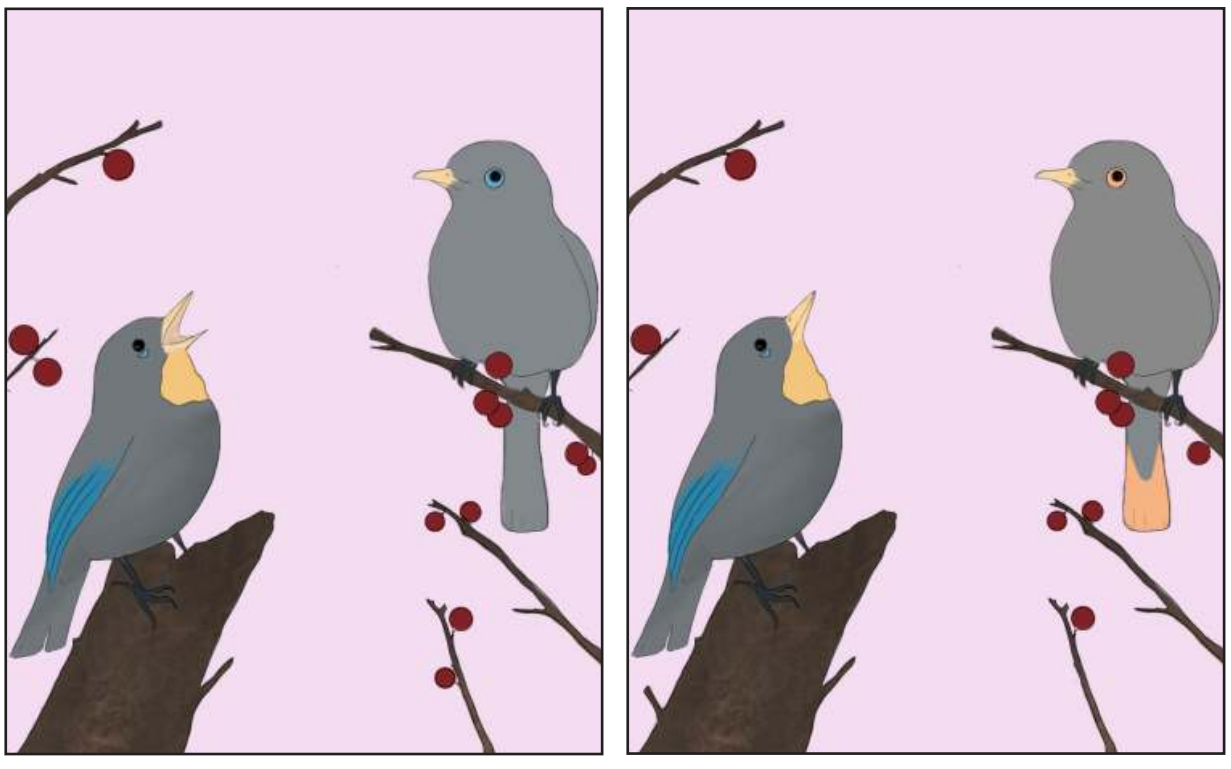
Refranys de temporada

Març ventós i abril plujós fan el maig florit i formós.

Carnestoltes quinze voltes i Nadal fos cada mes, que cada dia fos Pasqua i Quaresma mai vingués.

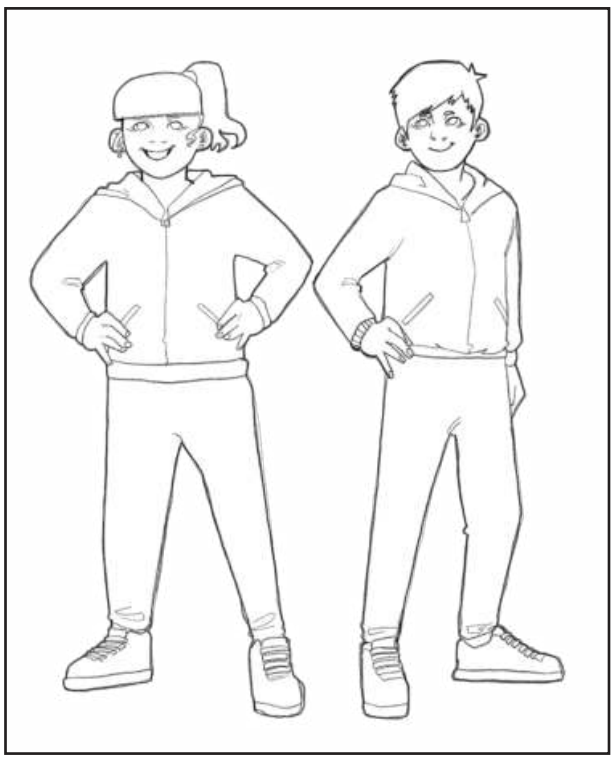
No et fiïs del cant de la griva ni a l'hivern ni a l'estiu, sinó a la primavera, que ella vol fer el niu.

Busca les 7 diferències

Il·lustració original: Atenea Yayá.

Pinta el xandall de l'escola d'Alcanó

T'has disfressat enguany? Si vols, aquí pots dibuixar-te amb alguns dels teus amics i amigues!

Passatemps per als més grandets

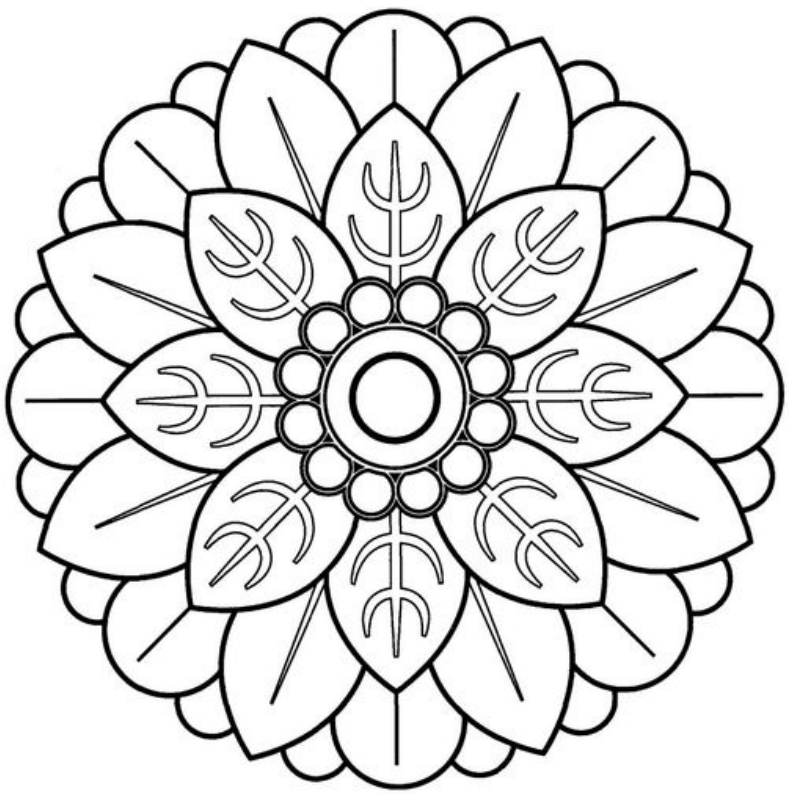
Embarbussaments

S'ha fet mal en Pau amb el piu del pou i ha rebut un cop al cap i al peu.

Bota, picota, picotí de bota. Qui no dirà bota, picota, picotí de bota no beurà el vi de la bota.

Un pedaç desdingossat, qui serà qui el desdingossarà? Jo el desdingossaré, perquè el sé desdingossar bé.

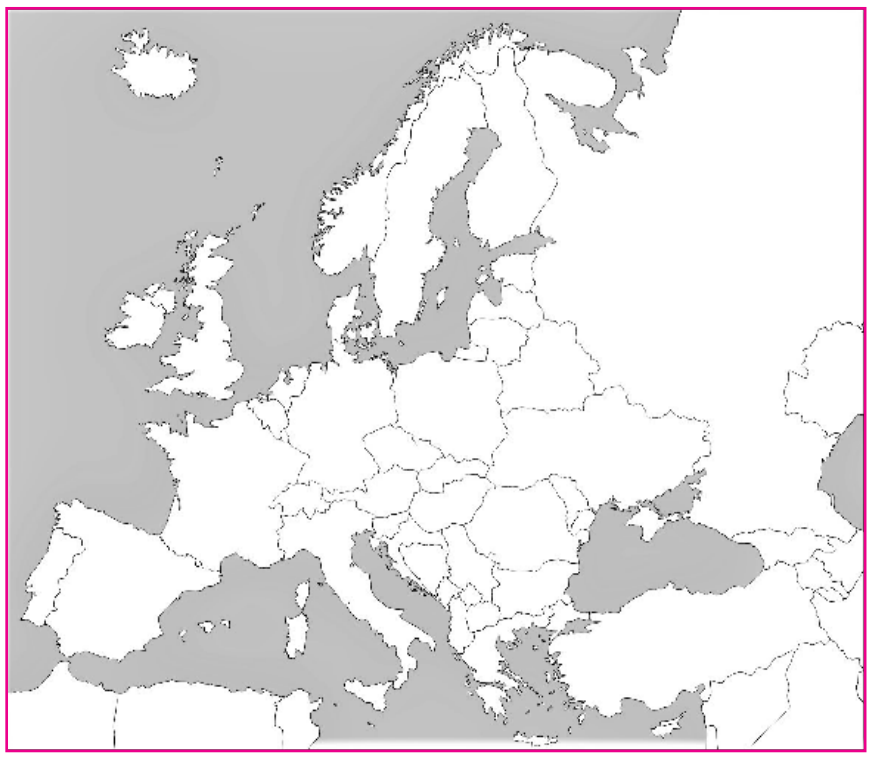
Acoloreix aquest mandala, relaaaxa't

Sudoku

	7	9	3		8	6	5	1
4	6	1	7		2		3	8
	8	5				4	7	2
		3		2	6			4
		8	5			7		
5		6	8	3		2		9
8					5	1	4	6
			6		3	8		
6	5	2					9	7

Quants països saps situar al mapa?

Il·lustració: mapamundi.online

Pinta'ls i escriu el nom.

Debat obert sobre el proper curs escolar

El Govern vol començar les classes el 5 de setembre. Organitzacions de mestres i famílies critiquen la decisió.

Josep González-Cambray, el conseller d'Educació, és de Lleida. FOTO: ACN

Les últimes setmanes hi ha hagut un debat encès sobre com serà el curs 2022/2023. El conseller d'Educació, Josep Gonzàlez-Cambray, va anunciar el 10 de febrer que l'escola començaria el 5 de setembre, una setmana abans que l'habitual, i que durant tot el mes l'horari serà intensiu, de 9 a 13 h. L'anunci del conseller va sorprendre les organitzacions de mestres i de famílies, perquè no s'havia acordat amb ells. Els sindicats de mestres van fer una crida a cinc dies de vaga al març, és a dir, cinc dies de no treballar per protestar i exigir millores en les condicions de feina.

L'última setmana de febrer hi ha hagut noves reunions, però el conseller ha rebutjat noves negociacions i diu que el curs començarà el 5.

Els sindicats de mestres van cridar a cinc dies de vaga al març per protestar contra la mesura

Canvis a les mesures davant la Covid-19

En paral·lel al debat sobre el curs vinent, les últimes setmanes ja s'han començat a notar canvis en com s'actua davant la Covid-19. Des de principis de febrer no cal portar mascareta al pati i des de finals de mes no cal fer quarantenes per contacte amb un positiu. Cal continuar portant la mascareta a classe i en els espais tancats.

Diversos pobles de la comarca estrenen parcs infantils

A finals de gener, l'Albi va estrenar la zona de joc infantil del parc de la Solidaritat. L'espai compta amb tot d'elements com gronxadors, tobogans o rodes fets de fusta i metall. A mitjans de febrer, l'Espluga Calba va reestrenar la zona infantil del parc Verge de Montserrat. Per acabar, als Torms, durant l'últim mes s'ha renovat la zona de joc de darrere les Escoles, al costat de la pista poliesportiva i ja està en funcionament.

A les Borges Blanques, els veïns i veïnes van votar al desembre a favor de construir un parc infantil i juvenil de jocs d'aventura. Fins a 230 borgencs van votar la proposta.

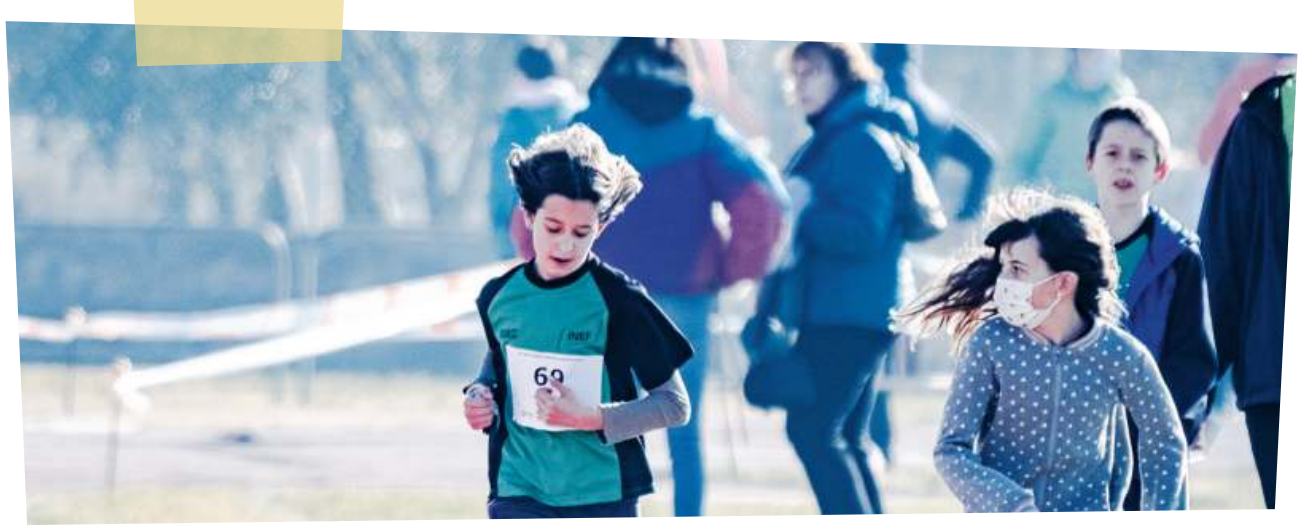
Dos escoles, al programa Saltem i Ballem de la Federació Sardanista

Les escoles Albirka (Arbeca) i Manel Ortiz i Castelló (Juneda) participaran el 2022 en el programa Saltem i Ballem de la Federació Sardanista de les Comarques de Lleida. En total, un centenar d'infants dels dos centres participaran en els tallers de sardana que tindran lloc al tercer trimestre.

El cros: tradició i escola d'atletisme

La cursa d'Arbeca va reunir 400 corredors. La de Juneda va arribar als 550.

En alguns casos, el cros anima els nens i nenes a seguir practicant atletisme. FOTO: X.M

El diumenge 30 de gener, 400 corredors van participar a Arbeca en el XLV Cros d'Arbeca-Memorial Ramon Bellmunt. És la prova d'aquesta especialitat més antiga de la comarca i una de les més velles de Catalunya.

El 20 de febrer es va celebrar la 39a edició del cros de Juneda, amb 550 corredors. El 6 de març les Borges acull el seu 8è cros i s'hi esperen entorn de 500 persones apuntades.

A les curses de cros se segueix un recorregut marcat a camp obert. És un dels primers contactes que els nens i nenes tenen amb l'atletisme. A més, tenen molta tradició als pobles de les Garrigues.

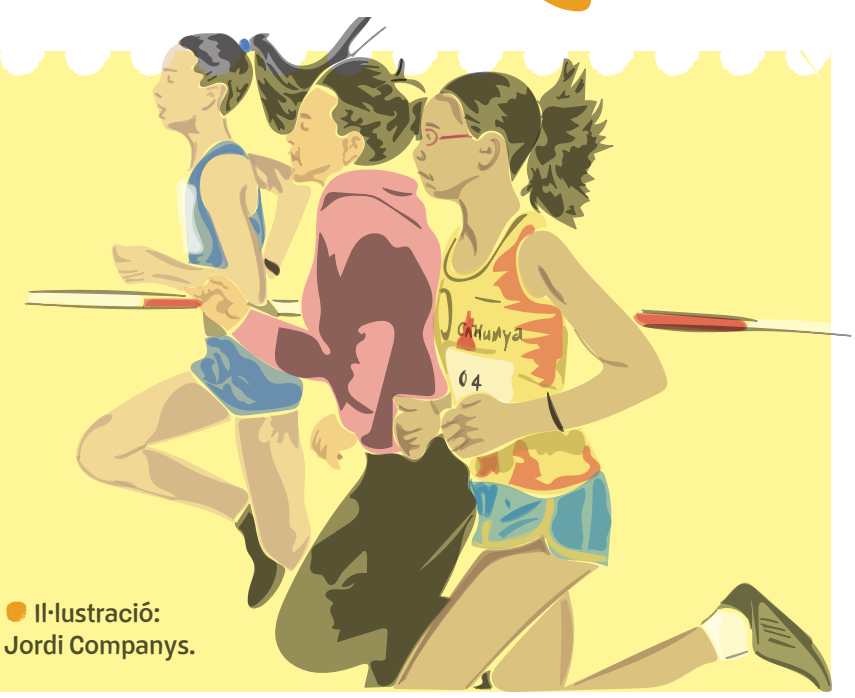
En William Gabriel Pop, de 8 anys i d'Arbeca, corre el cros del poble des de P3. L'Alba Capell, el Marc Moreno i l'Ona Lamarca, de l'Escola Manuel Ortiz de Juneda, també es van estrenar entre P3 i P5. Ara, amb 7, 9 i 8 anys, respectivament, continuen participant-hi. Tots quatre entrenen els dies abans a Educació Física i coneixen els circuits. En algun cas, els cros els ha servit per entrar més a fons en el món de l'atletisme. L'Alba Capell fa les proves de 60 metres i 1 km i corre per al club de Runners Balaguer, a més de jugar a hoquei. En William Gabriel Pop es voldria apuntar a taekwondo i atletisme.

I dels petits als grans. L'Enric Masip és d'Arbeca, té 65 anys i en fa 30 que va començar a córrer. Tot i que sempre ha sigut un aficionat a les curses de fons, "de mitja marató en amunt", no falta als crossos. És el més veterà i, tot i que reconeix que no és velocista i que davant dels més ràpids del grup no hi té res a fer, continua corrent aquestes proves "per participar". Quan li preguntem per la propera cursa, ho té clar, "potser quedo l'últim", però no hi faltarà.

A les curses de cros se segueix un recorregut marcat a camp obert. Té tradició a les Garrigues

Córrer i divertir-se amb els amics

Tot i que les curses tenen un element competitiu, l'organització té clar que vol fomentar la part social i educativa. Carles Gelonch, gerent del Consell Esportiu, explica que es busca "que el nen conegui la competició de cros i la gaudeixi, no la pateixi". Anna Ribera, de la Joventut Atlètica d'Arbeca, també pensa així. Per a ella han de servir per "posar a prova el que s'ha practicat", però sobretot que la canalla "s'ho passi bé".

Il·lustració: Jordi Companys.

Reportatge

Xavier Franch Sas
somcanalla@somgarrigues.cat

Les orquídies de les Garrigues

Flor de primavera. Les orquídies són la família més gran de plantes que existeix. Es calcula que n'hi ha més de 25.000 al món. Més enllà de les orquídies tropicals o les que es poden comprar a les floristeries, als camps de les Garrigues se'n pot arribar a trobar fins a 31 tipus. Tot i que tenen flors amb una forma espectacular, la seva mida reduïda fa que no es coneguin gaire i que molta gent en passi de llarg. Us animem a sortir a buscar-les i fotografiar-les! Sobretot, no les talleu, són flors delicades i indiquen que la terra és bona.

El pètal central de la flor, anomenat label, és el que pren les formes més diverses per atreure els insectes que l'han de pol·linitzar . FOTO: Marta Franch Sas

S'apropa el bon temps, s'apropa la primavera, i amb el canvi d'estació arriba la florida de bona part de les plantes i els arbres del nostre entorn. Les últimes setmanes hem pogut contemplar les flors dels ametllers i, d'aquí a ben poc, arribarà la florida dels fruiters. Hi ha, però, un conjunt de petites plantes que any rere any apareixen als camps de les Garrigues i a les quals prestem poca o cap atenció. No és que siguin difícils de veure, són part dels nostres termes i la forma de la flor acostuma a ser espectacular. El problema, més aviat, és que les desconeixem. No tenim la vista entrenada i molt sovint passen desapercebudes: estem parlant de les orquídies.

Una planta sense usos socials

La base de dades del Banc de Biodiversitat de Catalunya, que s'encarrega de recollir informació sobre tota la natura existent al nostre país, indica que a les Garrigues i les Garrigues Històriques hi ha fins a 31 espècies d'orquídies. Als Països Catalans (Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears) se n'han comptat entorn d'un centenar. Per tant, el nombre d'aquestes plantes que podem trobar a casa nostra és molt important, encara que sovint no les identifiquem.

La doctora en Biologia Airy Gras, que és d'Arbeca, assenyala un dels principals motius pels quals no les coneixem gaire: al llarg de la tradició popular a les Garrigues i als Països Catalans, les orquídies silvestres no han tingut cap ús social. A diferència de les plantes que han servit per a tractaments medicinals, o per cuinar, aquestes han florit i s'han marcit als camps. Quan ho preguntava a persones dels pobles, només li deien: "Són molt boniques" o "aquest any n'hi ha més".

Les orquídies passen l'hivern sota terra, com un tubercle. Com una patata, una ceba o un nap

Una planta bonica i mentidera

Les orquídies de l'àrea mediterrània, com les de les Garrigues, tenen un seguit de peculiaritats. Xavier Sanjuan i Pere Serret, del Grup Orquidològic de Catalunya, que es dedica a estudiar-les, destaquen que són geòfites, que vol dir que passen l'hivern sota terra, gràcies al fet de tenir una estructura com la dels tubercles. Per entendre'ns, com una patata, una ceba o un nap. Quan arriba el bon temps creix la tija, les fulles planes i la flor, i quan es marceix torna a desaparèixer, fins a no ser visible. Això fa que, allí on un any s'han vist orquídies, el més probable és que en tornin a aparèixer el proper.

Un altre tret és que són "especialistes a enganyar". Han agafat unes formes, uns colors, unes textures i, fins i tot, unes olors que atreuen els insectes perquè les pol·linitzin. Criden l'atenció de les abelles perquè s'hi apropin i hi deixin el pol·len i així fan noves llavors. Una de les que ho fa millor és l'anomenada orquídia abellera.

En alguns casos, les orquídies floreixen al mateix temps que naixen les abelles mascles, i quan encara no ho han fet les femelles. Com que les flors tenen forma d'abella femella, els mascles s'hi apropen.
Xavier Sanjuan i Pere Serret continuen explicant les característiques i diuen que les orquídies indiquen "la bona qualitat de la terra". Si n'hi ha, vol dir que té nutrients i que rebria bé els cultius. Tot i això, també la descriuen com una planta que és mala competidora. Són delicades i això fa que davant dels matolls i d'altra flora els costi defensar-se. Si no hi ha una certa gestió de la biodiversitat, es poden veure apartades fàcilment per altres espècies.
Per acabar, els dos aficionats a les orquídies indiquen que aquestes plantes són bones aliades d'alguns bolets per germinar i créixer. Les seves llavors són molt i molt petites i necessiten l'impuls dels fongs per fer-se fortes. Per als aficionats al món dels bolets, Pere Serret destaca que "un bosc amb bolets durant la tardor, a la primavera, tindrà orquídies".

Una planta per descobrir

Pere Serret, del Grup Orquidològic de Catalunya, diu que "a Catalunya encara són molt desconegudes, les orquídies. No s'han explorat prou". Airy Gras ho confirma i explica que "n'hi ha moltes, però no hi parem atenció". Per aquest motiu, conviden a tothom a sortir a buscar-ne. El Xavier Sanjuan i el Pere Serret fan servir una aplicació per al mòbil que es diu Ornitho, que permet identificar orquídies i altres plantes i animals i facilitar-ne l'estudi. De totes les vegades que algú ha fotografiat orquídies a les Garrigues i les ha pujat a l'aplicació, n'hi ha 12 tipus diferents, lluny de la trentena existent. La majoria de vegades són les espècies o subespècies 'forestieri', 'passionis' i 'speculum', tres orquídies amb forma d'abella, però amb colors molt diferents entre elles. I, si es mira al mapa, la majoria de vegades s'han vist a Castelldans, dins la reserva natural parcial de Mas de Melons. També al Soleràs s'han identificat moltes orquídies, i al Vilosell. En altres pobles com la Pobla de Cérvoles, Juncosa, La Granadella, Cervià i Arbeca també n'han vist.
La Marissa Martí, florista que viu a Castelldans, també n'ha vist moltes els últims dos anys. Sempre li havia agradat la flora de secà i va descobrir que al seu poble n'hi havia quan estava a la partida de la Comafranca. Havia sortit a caminar i fer rutes quan el confinament més estricte es va acabar. Va trobar un tros erm d'ametllers on va pensar de fer una acció artística, tricotant amb fils els troncs i les rames dels arbres. Mirant a terra, "les vaig descobrir per casualitat", explica. En aquest racó de la Comafranca ha trobat fins a tres tipus d'orquídies diferents.Les ha fotografiat i gaudit, i cada cop en sap més. Ara pateix per la sequera, que pot fer que no surtin.
Totes les persones amb qui hem parlat per a aquest reportatge coincideixen en una cosa: és important mirar més els camps per trobar-hi orquídies. A la vegada, és bàsic no arrencar-les ni tallar-les. Les orquídies són una flor delicada, com hem vist, un petit regal i tresor per a la vista. Per això el millor és fotografiar-les i deixar que altres veïns i veïns les puguin trobar i disfrutar. Xavier Sanjuan, del Grup Orquidològic de Catalunya, creu que "la ciència ciutadana ha vingut per quedar-se" i posa en valor "el que pot fer la gent amb un mòbil respecte al que pot fer un botànic". Així doncs, què us sembla sortir a caminar pel terme a buscar orquídies? Feu-nos-en arribar alguna fotografia!

És molt important no arrencar ni tallar les orquídies quan en trobem. Són flors delicades

Més enllà d'aquestes varietats, pels camins i prats dels pobles hi ha petits tresors que us convidem a conèixer amb aquest reportatge. **FOTO: Marta Franch Sas.**

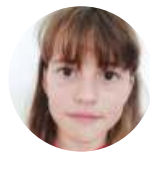
Opinió

Carlota López Frutos
Ingrid Berengué Moyà
Escola Albirka d'Arbeca, 5è

Les estones d'esbarjo

Som la Carlota i l'Ingrid de Cicle Superior de l'escola Albirka d'Arbeca. La nostra escola està situada al punt més alt del poble, on antigament hi havia un castell. L'escola té dos edificis i dos patis. Un és per a Educació Infantil i Cicle Mitjà i l'altre per a Cicle Superior. Som uns privilegiats, ja que, quan el nostre pati està ocupat per fer altres activitats, baixem al rocòdrom, un espai molt bonic rodejat d'arbres, gespa i amb unes taules de pícnic. Ara al patí ja hi podem estar barrejats 5è i 6è. Durant l'estona d'esbarjo esmorzem, xerrem, riem i a vegades juguem a 'matapollos', a futbol... Tots junts, nenes i nens, ens ho passem bé! Cal dir que molts cops la pista és ocupada pels jugadors de futbol, majoritàriament nens, i que de vegades ens enfadem! A partir del març, jugarem al que ens indicarà la graella, que, segons el dia de la setmana, ens han preparat els i les mestres (jocs tradicionals i/o jocs de taula, esports amb raquetes, jocs de camp dividit amb pilota —als peus, no— , jocs musicals, ball, esports amb pilota i/o bibliopati, i el darrer divendres de cada mes, dia de rodes). Volen que els jocs siguin més inclusius i més variats. Per una banda, ens agrada la idea, ja que no haurem d'estar pendents que la pilota ens piqui quan travessem la pista, però, per l'altra, no podrem jugar al que en aquell moment ens vingui de gust.

Cora Sesé Galindo
Escola Vallmajor de Bovera, 5è

Els videojocs són bons o dolents?

Aquest cap de setmana, amb la meva mare i els meus germans, vam decidir anar al CaixaForum de Barcelona, on vam veure moltes coses, però allò que més em va cridar l'atenció va ser una activitat sobre els videojocs. Aquesta ens va servir per aprendre com poden de dolents arribar a ser o, d'altra banda, com ens poden beneficiar.

Existeixen els anomenats 'hackers' que dominen les tecnologies i poden mirar què fem, com ho fem, quan ho fem, perquè ho fem; poden arribar a fer-se passar per una altra persona com per exemple els nostres amics i fer-nos coses que no desitgem. A vegades, els videojocs, també ens poden beneficiar en algunes causes com ara en la lluita contra el masclisme o altres coses que no hi estàs d'acord. Però és una arma de doble tall, ja que la majoria són dolents perquè surten, per exemple, personatges fent mal a una dona i es veu com si fos un acte que no cal discutir i a vegades és l'objectiu del videojoc per tal de guanyar.

Després d'això vaig estar reflexionant molt i molt i vaig decidir compartir-ho al diari 'SomCanalla' amb tots vosaltres. A més, us animo a tots a anar a l'activitat del CaixaForum sobre els videojocs i espero que us agradi tant com a mi.

Anna Barberà Miró
Escola Timorell de Castelldans, 6è

Dones inventores

Si ara uns diguéssim que anomeneu alguns inventors o inventores, segur que diríeu Einstein, Tesla, Da Vinci o Edison. En canvi, de dones, cap ni una. Però, qui creieu que ha inventat el wifi o el bluetooth, el rentaplats i moltes més coses sorprenents. Doncs, dones. Moltes d'elles no van patentar els seus invents i no van rebre ni un cèntim ni reconeixement. Com diu la Núria Salán, enginyera catalana, si li pregunten a una nena què vol ser de gran i diu científica, li pregunten d'on ho ha tret això. En canvi, si un nen vol ser científic, ho troben normal.

La discriminació cap a les dones encara es nota en ple segle XXI. Ho hem comprovat a classe: hem buscat al cercador "inventors" i ens han sortit 22.500.000 resultats, en canvi, hem buscat "inventores" i n'hem trobat 68.000. Des que es van començar a donar Premis Nobel, els homes n'han rebut 594 de física, química i medicina, en canvi, les dones, només 23.

Com veieu, hi ha molta diferència, per tant, hem d'empoderar les nenes i fer que estimin la ciència.

Opinió

Àneu Herrera Rosinach
Escola Manuel Ortíz de Juneda, 5è

Treball per projectes

Quan treballem per projectes triem un tema i el treballem per grups. Normalment ho fem dues vegades per setmana a l'assignatura de medi natural i social. Cadascun dels membres de l'equip té una funció: un és secretari, l'altre és coordinador, també hi ha el portaveu i per últim el supervisor. Treballar en grup té els seus avantatges i desavantatges. En primer lloc, hi ha més d'un cervell pensant. Els teus companys aprendran de tu i tu d'ells. Aprendràs dels teus errors amb l'ajuda dels membres del grup. A més a més, hem de saber escoltar les idees dels altres i triar-ne una, la que més ens agradi al grup. No sempre faràs el que tu vols. Cal recordar que hauràs d'ajuntar idees per formar un treball perfecte. Caldrà repartir el treball i no ho faràs tot sol. Hem de fer una mica d'esforç i tot sortirà bé.

Una cosa negativa que pot passar és que pugui ser que un dels membres del teu grup falti molt a classe, no escolti, no s'esforci... i això fa endarrerir el treball.

Martina Capdevila Cabau
Escola Abad Ruera de Puiggròs, 5è

Porta a porta

El sistema de reciclatge porta a porta fa anys que funciona però aquí a Puiggròs començarà el proper març. La recollida selectiva porta a porta (PaP) consisteix a deixar les escombraries davant de casa teva perquè les passin a recollir amb l'objectiu de ser reciclades. Cada dia haurem de treure la fracció que toca, és a dir, un dia la fracció orgànica, un altre els envasos, un altre el paper i el cartró i un altre la resta. Segurament l'horari de recollida a les escombraries, aquí a Puiggròs, serà de les 20.00 h a les 22.00 h. Si es fa és perquè actualment hi ha gent que no recicla i que crea molta quantitat de deixalles i això no ajuda el medi ambient.

Encara que és un sistema complicat, és una idea molt bona perquè ha funcionat en altres pobles i ha augmentat molt la quantitat de residus reciclats. A més, evitem les males olors a l'estiu, no cal que vagis fins al contenidor per llençar les escombraries i, sobretot, hi haurà més llocs per aparcar.

Laura Mor Mir
Escola de Torrebesses, 5è

Trobada de CM i CS a la seu de la ZER L'Eral

El primer trimestre d'aquest curs no vam fer la trobada de la ZER a Sarroca dels dilluns al matí, com acostumàvem a fer, per prevenir els contagis de la Covid-19. Però, el segon trimestre, degut que la situació ha millorat, ja la podem fer un cop al mes. La primera vegada que ens vam trobar, el dia 31 de gener, les meves companyes i jo estàvem nervioses. Elles perquè era el primer cop que hi anaven i jo perquè ho havia de fer sense els meus companys de cicle, que no hi podien assistir llavors. Però tot va anar molt bé: vaig fer noves amigues i em va agradar tot el que vam realitzar. Al començament vaig passar molta vergonya però a mesura que ens anàvem coneixent més, em va anar passant.

Vam fer activitats d'E.F., música i anglès (del Dia de la Pau). Ara espero amb candeletes la propera trobada per poder veure les meves amigues i fer-ne d'altres.

També estic impacient per veure què ens han preparat els mestres aquesta vegada...

TALMA
SERVEIS I SUPORT A LES PERSONES

Consell Comarcal de
Les Garrigues

Talma: servei i suport a les persones

Contacte: 973 15 03 30 — cdiap.garrigues@talma.cat

La primera infància necessita cada vegada més atenció

Quines són les dades del CDIAP les Garrigues?

Aquest mes de febrer s'ha presentat l'Informe Anàlisi de la situació de l'Atenció Precoç a Catalunya (2020-2021) i us volem explicar les conclusions més interessants, juntament amb les dades i l'experiència del CDIAP les Garrigues. A grans trets, els CDIAP de tota Catalunya reben una demanda molt elevada i les hores d'atenció disponibles, que marca l'administració pública, no són suficients. D'altra banda, no rebem el finançament necessari (recursos) per poder garantir l'atenció dels nens i nenes de 0 a 6 anys. Això fa que les sessions d'atenció siguin, en alguns casos, menys freqüents del que són necessàries.

Dades CDIAP les Garrigues 2021.

Anem més enllà... Què volen dir aquestes dades?

Les dades ens diuen que el nombre de nens i nenes que venen al CDIAP és molt alt. Està molt per sobre del que podem assumir en hores d'atenció per part de les professionals que hi treballem. De fet, el nombre d'hores que ens donen des de l'administració pública no ha augmentat des de fa 10 anys i, com veieu a la imatge, des del 2015 el nombre de nens i nenes que venen al CDIAP no ha parat de créixer. Cada vegada hi ha més demanda i, concretament, en tres àrees: més dificultats de llenguatge/parla, més dificultats en l'expressió de les emocions i més dificultats en l'àmbit de la comunicació i les relacions interpersonals. En el cas del CDIAP Les Garrigues, la falta de finançament afecta l'atenció que podem donar a la zona de les Garrigues Altes (pobles al voltant de la Granadella), ja que no podem oferir un servei a prop de la zona, i això fa que els infants que arriben d'allà siguin pocs. A més a més, en els darrers dos anys, hem conviscut amb la pandèmia i les restriccions. Des del CDIAP Les Garrigues, que vetllem pel benestar dels infants, volem expressar la nostra preocupació pel tracte que s'ha donat als infants: de manera freqüent, alguns dels seus drets fonamentals s'han vist deixats de banda i això és especialment greu quan s'estan assentant els fonaments de l'individu i de la personalitat. Som éssers naturals i socials, la persona es construeix amb el contacte físic i visual, amb el contacte amb altres persones, amb l'entorn i en confiança. Si no respectem aquesta base, significa que no només menyspreem l'essència de l'ésser humà, sinó que li posem obstacles al moment de desenvolupar-se. Des del CDIAP les Garrigues us animem a ser motor de canvi i que oferiu als infants experiències enriquidores com el contacte amb la natura, amb altres nens i nenes i, sobretot, compartiu temps de presència i autenticitat.

Et recordem què és un CDIAP! CDIAP és un servei públic per atendre infants d'entre 0 i 6 anys que ho puguin necessitar i les seves famílies. L'accés pot ser directe o perquè el pediatre o el mestre ho aconsellen a la família, que sempre és qui decideix fer o no la consulta.

Entrevista

Xavier Franch Sas
somcanalla@somgarrigues.cat

Eva Jorge Lucha • Mare i membre del Sindicat de Mares en la Diversitat Funcional

"Quan reclames els drets del teu fill, et quedes sola. Això fa que t'agrupis"

X> El Roc va a l'Escola Espiga de Lleida i a l'Escoleta del Mas de Juneda. Per què?

E> L'Escola Espiga és l'escola ordinària i el Roc, com qualsevol nen, està escolaritzat en una escola ordinària. A l'Espiga en tenen ganes i l'AMPA també ha respost molt bé, però l'ordinària no té recursos, la ràtio a classe és molt alta i des d'Educació se li ha assignat només tres hores a la setmana de vetlladora. A la Manreana hi veníem per teràpia eqüestre i ara s'hi queda tot un dia. El que ofereix, experimentar a través del cos i la natura, a l'aire lliure i amb ràtio baixa, i grups internivell, no ho feia cap altre centre. Això ajuda l'ordinària.

X> Quines teràpies fa?

E> Fa teràpia ocupacional, individual i grupal, que li dona eines i habilitats. Un cop al mes, la psicòloga. A la Manreana fa teràpia eqüestre, on treballa l'aspecte sensorial i de relació amb l'entorn. També esport adaptat i atletisme amb nens sense discapacitat. El CDIAP, públic, als cinc anys s'acaba, i et quedes desprotegit.

X> Amb tot, heu vist els resultats?

E> Tot és a llarg termini, però t'adones de com evoluciona. Cal mirar sis mesos o un any enrere, anem pel bon camí. Abans no parlava. Ara fa un any que parla més seguit.

X> Com és la conciliació familiar?

E> És complicada. La nostra vida gira entorn d'ell. Jo he sigut qui més ho ha notat. He perdut algunes oportunitats professionals, vaig haver de parar de formar-me...

X> En les persones amb discapacitat, les cures cauen encara més en les dones?

E> Jo no he parat mai de treballar, perquè també em vaig negar a fer-ho. No vull generalitzar, però sí que sovint els pares continuen la seva dinàmica i tot va recaient en la mare. Fins que arriba un moment que la mare està esgotada, psicològicament i físicament. A la meva vida tot està pautat.

X> Com es gestiona la sobrecàrrega?

E> És molt difícil. Jo tinc el dia marcat al mil·límetre. Si ara assisteixo a una formació online, he d'agafar un tècnic unes hores. I això és un sobrecost. Si el dilluns el Roc fa festa a l'escola, també he de contractar algú perquè se n'encarregui.

X> Hi ha moments d'incomprensió?

E> Ell té dret a anar a l'escola, al lleure, a moltes coses que se li neguen pel tipus de societat que tenim. Quan ho reclames, et quedes sola, molt sola. Ho vius dins l'escola, dins de la família, dins dels amics, i això fa que t'agrupis amb gent com tu.

X> Com ho has fet amb el Sindicat de Mares?

E> Jo estic ficada en dos grups, el Grup d'Ajuda Mútua (GAMIC) i el Sindicat de Mares en la Diversitat Funcional. Hi ha moltes mares dins del sindicat que van haver de deixar de treballar del tot. És un grup molt reivindicatiu, per això en diem Sindicat. I perquè les cures són feina, invisibilitzada, però feina.

X> Teniu relació amb altres grups?

E> Sí, grups de dones que els han pres tots els drets, una mica com ens passa a nosaltres. Per exemple, les Kellys.

X> Quins reptes us marqueu ara?

E> Tenim molts fronts oberts. La inclusió a l'escola, el pas a la vida adulta, els centres especials de treball i la inserció laboral en són alguns. També ens ajuntem a curses inclusives i altres reivindicacions.

Lleida, 1973. L'Eva és mare del Roc, un nen de sis anys amb un trastorn generalitzat del desenvolupament cognitiu. Tot i que viuen a Artesa de Lleida, el Roc va un dia a la setmana a l'Escoleta del Mas de Juneda. Ella és integradora social. Combina dos feines, una a l'àrea d'oci i temps lliure del pis de reinserció de la Fundació Arrels, i l'altra a l'àrea de cooperació internacional i entre esglésies del Bisbat de Lleida, l'anomenada Delegació de Missions. A més, fa de mare. Es descriu reivindicativa de tota la vida: "És la meva professió, treballo amb gent exclosa. Però quan l'exclusió ha entrat a casa, ha pres una altra dimensió".

El racó dels pares

Xavier Franch Sas
somcanalla@somgarrigues.cat

Emportar-se el sorral a casa

Sorra a les butxaques i a tot arreu

El sorral és un element de joc present a la gran majoria d'escoles, sinó a totes, i també en una gran quantitat de parcs. Un espai d'experimentació, un racó per deixar volar la imaginació, embrutar-se i aprendre. Són tan habituals que de vegades no en tenim en compte el potencial. Els últims anys, les safates d'experimentació s'han popularitzat als centres escolars i també han apropat el sorral a l'interior de les cases. D'aquesta manera, s'ha obert un nou camp d'estimulació per les famílies.

Els sorrals formen part del dia a dia de les llars d'infants i les escoles. Il·lustració: Jordi Companys.

Quan un nen o una nena comencen a jugar en un sorral, vol dir que acabaran plens de sorra per tot arreu, de les mans a les butxaques. Fins i tot, de vegades, a la boca. I es divertiran. I és bo i desitjable, com expliquen les persones que en saben sobre aquest recurs. En aquest reportatge, posem els sorrals en relació amb les noves taules sensorials per analitzar el canvi que suposen i les oportunitats per a les famílies i els infants.

Estimulació sensorial

Jordina Solsona és mestra d'educació infantil i membre del projecte Gestions Creatives del Grau d'Educació Infantil de la Universitat de Lleida, que promou una mirada crítica en els mestres i busca apropar la formació i el desenvolupament de l'esperit transformador als docents. Solsona explica que el sorral és una "eina educativa" que té com a punt de partida el fet de ser una "base sensorial rica". Els primers anys de vida, els nens i nens desenvolupen el seu coneixement del món mitjançant les experiències sensorials concretes i físiques. La descoberta i el joc amb la sorra aporten els estímuls del tacte i fan que es puguin desenvolupar funcions cognitives de gran importància.

D'acord amb l'explicació de Solsona, entre els aspectes que permet treballar un sorral observem, en primer lloc, la ja citada estimulació sensorial. En segon lloc, la creativitat. En tercer lloc, el desenvolupament de la motricitat fina, els moviments més precisos i controlats del cos. En quart lloc, la relació oculomanual. En cinquè lloc, l'escriptura i el dibuix de grafies. També és un recurs que permet fomentar l'autonomia de joc. Per acabar, també és un espai on pot aparèixer i es pot consolidar nou vocabulari. És, per tant, un element "molt versàtil, molt polivalent", rebla Solsona.

Joc lliure i projectes

Totes o gairebé totes les escoles de l'àmbit informatiu del 'SomCanalla' tenen un sorral. En la majoria de casos, els centres consultats expliquen que els serveix únicament com a espai de joc lliure per la canalla, que hi tenen accés durant les hores de pati. Aquesta és una funció ja de per si molt positiva, pel potencial del joc lliure i la lliure experimentació que s'hi fa.

Ara bé, en més d'una escola també l'aprofiten durant les hores lectives per fer-hi algunes lliçons. S'ha facilitat, per exemple, l'experimentació amb aigua, també de forma lliure, l'impuls a la motricitat fina practicant traços i grafismes, simulacres d'excavacions arqueològiques i fins i tot sessions de treball en què es parla de matemàtiques o altres assignatures.

Safates sensorials. Sorrals en miniatura

En paral·lel als sorrals, una eina educativa que fa anys que ha guanyat pes a les aules, i que a poc a poc també és més present a les cases, són les safates sensorials. Aquestes permeten apropar l'experiència del sorral i l'experimentació sensorial als més petits. Es tracta de taules de diferents mides, des de les individuals fins a espais que permeten el joc de mitja dotzena d'infants, en els quals es reprodueix l'oferta sensorial, i en què fins i tot s'amplia, perquè s'hi poden utilitzar altres textures, aromes i colors.

Jessica Baiges és tècnica d'educació infantil, mare d'un nen i una nena i des del 2020 s'ha anat convertint en una especialista sobre les taules sensorials. Tant és així que actualment disposa d'un perfil d'Instagram (@minimundossensoriales) en què publica propostes educatives per preparar a l'aula i a casa que compta amb 14.500 seguidors. Des de la Granadella, on viu, comparteix les seves idees per fomentar l'experimentació sensorial.

En el cas de les taules sensorials fan falta quatre components. D'una banda, un recipient o safata. En segon lloc, la base, generalment arena sintètica. En tercer lloc, els elements de joc. Per acabar, els estris d'experimentació. Baiges prepara ella mateixa les bases de les safates sensorials amb ingredients de cuina. Entre d'altres, fa servir farina, sal, sucre, arròs o llegums secs. D'aquesta manera, totes les bases contenen ingredients comestibles i assegura que ni els seus fills ni els alumnes a qui proposa activitats poden patir per ingerir sintètics. Al mateix temps, i després d'haver-los fet servir, guarda les bases en bosses hermètiques per reutilitzar-les més endavant. En segon lloc, hi ha els elements de joc, que poden ser figures d'animals, fulles i altres recursos per ambientar el minimon sensorial. Per acabar, incorpora objectes per jugar amb la sorra com poden ser pinces, coladors i altres estris similars. Com que dissenya les bases ella mateixa, Baiges recorre aquests materials presents a les llars, però també augmenta els estímuls gràcies que pot decorar les sorres amb colorants d'aliments, introduir-hi aromes i, per tant, fer l'experiència més completa. Després dels dos anys de propostes als fills i als alumnes de l'escola amb la qual col·labora, es proposa escriure un llibre per facilitar trucs a les famílies.

Embrutar-se a fora i a casa

Baiges té clar que la zona de joc, sigui al pati, sigui al menjador, ha d'acabar bruta: "si no, vol dir que el nen no ha disfrutat".

D'igual manera, totes dues entrevistades pera aquest reportatge coincideixen que no s'ha de posar una edat límit a aquests recursos. Solsona indica que els sorrals i les taules sensorials també poden servir "per als més grans", per exemple per treballar l'anomenat "joc simbòlic", és a dir, aquell en què el nen o la nena imita la vida quotidiana i el seu entorn. Baiges es manifesta en línies similars: "M'agrada més pensar que no hi ha cap edat límit perquè un infant pugui experimentar".

Si bé a l'escola el joc és compartit, ambdues creuen en la importància de poder jugar a casa amb aquests recursos. Solsona assenyala la possibilitat de facilitar el joc amb altres germans. Baiges adverteix contra altres riscos, com la sobreexposició a la televisió i les pantalles, i pensa que poden ser una alternativa a aquestes.

Consciència i xarxes socials

La generalització de les taules sensorials més enllà de les llars d'infants i les escoles, on ja eren realitat, respon, per a Jordina Solsona, a tres factors. D'una banda, la difusió que se n'ha fet a les xarxes socials per part de perfils com el de la Jessica Baiges.

En segon lloc, de la millora estètica de les propostes, ja que cada cop es fan safates més atractives per als infants. Per acabar, un canvi en la mentalitat. Solsona explica que "fa un temps a casa no deixàvem entrar aquests elements". Així, creu que hi ha hagut un "empoderament de les famílies" i una "major sensibilitat". Baiges anima a tothom a provar-ho: "No té cap secret, és tenir gràcia".

Les taules sensorials tenen tres parts: la base (de sorres sintètiques o altres textures), els elements de joc i els estris. FONT: X.F.

Juguem?

Una secció de Ramon Montanyà

El tortell

Al tortell s'hi jugava preferentment al pati de l'escola i, a la fresca de després de sopar, era bastant utilitzat. El nombre de jugadors per jugar-hi era un mínim de 12 i no tenia màxim.

Com es juga al tortell?

Primer tindrem la figura de l'àrbitre, que sortirà voluntari i que cantarà en cas que no tinguem música i també vetllarà perquè el joc es desenvolupi de forma correcta.

Després els jugadors es partiran amb dos meitats. Una meitat es col·loca fent una rotllana agafada amb les mans alçades: és el tortell. L'altra meitat dels jugadors són les cireretes, que van entrant i sortint de la rotllana tot travessant-la i sense allunyar-se'n gaire. Han d'anar passant dins i fora de la rotllana i evitar quedar-se fent voltes per fora, ho van fent mentre sona la música (si no tenim música es cantarà una cançó) i, quan la música para de sonar, els jugadors que fan el tortell abaixen les mans, de manera que totes les cireretes que hagin quedat atrapades dintre la rotllana se sumen formant part del tortell, que no fa més que créixer.

La mecànica del joc.

Es repeteix l'acció fins que només queda una cirereta en joc, que serà la guanyadora.

Il·lustracions: J.C

Jugar amb el fil

Avui parlarem de fer figures amb un fil. Aquest joc és un joc d'habilitat. És un joc que ha traspassat fronteres. El fet que es pogués jugar tant a l'exterior com a l'interior el feia ser molt utilitzat i s'hi jugava tot l'any. El nombre de jugadors per jugar-hi eren un mínim de 2 i un màxim de 5.

Com es juga amb el fil?

Primer que tot tindrem un fil de mínim de 80 cm. Aquest pot ser fil d'empalomar, de lligar botifarres, de llana, etc.

Una vegada tenim el fil, lligarem amb un nus els dos extrems, després passarem les mans per dins i farem un tomb a cada mà, després passarem el dit del mig pel tomb que haurem fet a cada mà tensionant fins que quedi tibat i ja tenim la primera figura, i així anant fent figures.

La mecànica del joc.

Una vegada ja tenim feta la primera figura, els jugadors intenten la següent posant els dits polzes i índex (i petits si cal) dintre de la figura feta i prenent aquesta figura amb els dits ara cap a dins ara cap a fora (depèn de la figura) per desfer aquesta i fer la teva, i així successivament. A mesura que es va fent figures, aquestes es van deteriorant fins al punt que ja no se n'admet cap més per tornar a començar.

Les figures més conegudes i les que s'utilitzaven més eren les dos X, el somier, la carretera, la fusta de planxar, el bres, el rombe, l'estrella, el peix, la pota de gall, entre altres.

Amb aquestes figures els jugadors hàbils es podien estar una bona estona. El jugador que tenia la figura feta a les mans convidava el següent perquè li prengués i fes la seva i així successivament.

Si teniu una estona us convido a provar-ho encara que us quedi molt lluny segur que us en sortiu.
PROVEU-HO!

SABIES QUÈ

Curiositats sobre les abelles

La pol·linització que duu a terme l'abella és importantíssima per a l'equilibri del medi ambient i la natura.

Les abelles guarden el pol·len en una cistella que tenen entre les potes i el transporten al rusc.

Les abelles tenen un angle de visió major que l'ésser humà i distingeixen els colors.

La comunicació entre les abelles passa per una sèrie de moviments rítmics els quals podríem denominar dansa. És el que alguns entesos anomenen comunicació ballada.

Durant les seves primeres sortides a l'exterior, les abelles joves no perden mai de vista el rusc i això els garanteix una tornada segura a casa.

La mel és l'únic aliment que es conserva en el temps. És com si tingués superpoders!

Jordi Companys.

Zona Escolar Rural Vall d'Aranyó

Escola Mare de Déu de Montserrat de l'Albagés

Carnaval animal!

A l'escola de l'Albagés volem que els nostres animals preferits siguin els autèntics protagonistes d'aquest Carnaval.

En aquest article parlarem dels animals. Aquest any, aprofitant que a Coneixement del Medi hem treballat els éssers vius, els alumnes de Cicle Mitjà i Superior hem decidit la temàtica en la qual tot l'alumnat de l'escola s'inspirarà per a les disfresses de Carnaval. D'aquesta manera, cada alumne va dir quin era el seu animal preferit, i amb el material disponible a l'escola hem anat confeccionant els nostres animals, intentant que no n'hi hagi cap de repetit. Els alumnes de la classe dels grans ens hem volgut disfressar d'alguns dels animals que ja hem treballat. Hem aconseguit entre tots que sortissin tant animals vertebrats com invertebrats. Més concretament, el dia de Carnaval passejaran per l'escola mamífers, ocells, peixos, rèptils i fins i tot insectes. Les disfresses les hem fet amb bosses i les cares dels animals mitjançant cartolines. Tots els detalls els hem fet amb plomes i material escolar. Ha estat un procés maco, ja que les disfresses les hem construït conjuntament, ajudant-nos els uns amb els altres. Quin Carnaval més "animal" tindrem a l'escola de l'Albagés!

A l'Escola Mare de Déu de Montserrat de l'Albagés hem intentat demostrar el respecte i amor que tenim pels animals en el nostre entorn proper i els hem dedicat aquest dia tan important per a nosaltres

Les nostres disfresses d'animals.

Zoològic a l'Albagés

El zoològic que 'construirem' a l'Albagés tindrà dos grans espais on els animals es podran divertir, ballar i jugar.

L'espai de la classe dels grans tindrà dos grans depredadors com els guepards, una àguila reial, un gall, una papallona de molts colors, una guineu roja, una abella, un peix inspirat en el Nemo, un tucà i un os rentador.

L'espai de la classe dels petits tindrà una pantera negra, un tigre gran i ferotge, una vaca, un coala, un pingüí, un os panda, una balena blava i un enorme i prehistòric dinosaure.

Escola Els Aubis de l'Albi

Veure-ho mig ple o mig buit, aquesta és la qüestió

L'assumpte és la manera com t'ho agafis i del color que ho vulguis veure.

Tot i les dificultats sorgides en els dos últims mesos, hem pogut seguir les activitats i les festes pertinents. El tió el vam celebrar de forma virtual perquè estaven totes les classes confinades. Al dia de la Pau ens ho vam poder combinar fent videoconferències i, finalment, com que gairebé tots ja estem immunitzats, hem pogut preparar i celebrar la festa del Carnestoltes amb certa 'normalitat'.

Durant aquests últims cursos ens hem anat trobant amb situacions inesperades. Totes les persones que formem part de la comunitat educativa de cada escola, portem un parell d'anys preguntant-nos com serà cada curs un cop l'iniciem: "Agafarem la Covid? Ens haurem de tornar a confinar?" Doncs a la nostra escola, com en moltes altres, en aquests dos últims mesos ens hem contagiat la majoria dels que en formem part i entre tots ho hem tirat endavant el millor que hem pogut i creiem que n'hem tret molts aprenentatges. Tot seguit, els alumnes de 4t us citaran els més comentats: hem d'intentar estar el millor possible en totes les situacions viscudes. La vida et pot donar sorpreses i no pot sortir sempre com ho tens planejat. A treballar de forma autònoma. A aprendre a utilitzar el Classroom sense ajuda. A valorar l'esforç dels mestres per tot el temps que ens dediquen cada dia. A valorar que, tot i estar confinats, podem continuar aprenent i fent classes. La por no ens pot aturar.

Tot i les dificultats, ho veiem tot de color i amb el got mig ple

Que no s'esfumin aquests somriures!

Escola La Dula d'Alcanó

La magnífica trobada a Sarroca de la ZER l'Eral

Aquest any ha sigut diferent perquè, després de dos anys, ens hem pogut retrobar amb els alumnes de la ZER l'Eral a Sarroca perquè hi havia gent que no coneixíem.

Retrobament amb els alumnes de la ZER l'Eral de Sarroca.

El passat dia 31 de gener, la ZER l'Eral va reprendre les trobades de tots els pobles perquè ens pogués-sim conèixer entre nosaltres i anar a l'institut coneixent més gent, també perquè no sempre estiguem amb els del nostre poble i poguéssim va-riar una mica els nostres com-panys/es de cada dia. Lògica-ment, el coronavirus va ser un problema per a les trobades i les vam haver de deixar de fer, però, després de tant temps, ja podem començar a fer-ne, no com abans, que fèiem una trobada una vegada cada set-mana, però de moment po-dem fer una trobada al mes. Les activitats que vam fer a Sarroca eren música, anglès i educació física. Ens ajuntem en grups, per una banda, Cicle Mitja i, per l'altra, amb el Cicle Superior. Un autobús ens va vindre a recollir poble per po-ble i ens va portar a Sarroca de Lleida, on es trobàvem tots els de la ZER. A música vam escol-tar una cançó del Coro Safari, a anglès vam fer un collar de la pau, a gimnàstica ens vam dividir en quatre grups i cada un feia un joc diferent; els jocs eren bàsquet, bàdminton, 'dodgeball' i vòlei. A l'acabar vam tornar amb el mateix au-tocar que d'anada i, com que ja teníem més confiança entre nosaltres, vam cantar cançons tot el viatge.

Va ser una trobada a Sarroca molt es-perada i amb l'ale-gria de trobar-nos amb els compan-ys/es de la resta de pobles i diver-tir-nos plegats

Trobades altre cop!

Després de dos anys sense poder anar a Sarroca, ens vam retrobar tots junts una altra vegada amb els amics i amigues de tots els pobles de la ZER l'Eral. Quan vam arribar al poble, vam explicar a les mestres com havia anat. Va ser una molt bona experiència i ens ho vam passar molt bé.

Escola d'Alfés

L'hotel d'abelles a Alfés

Refugi d'òsmies, el nostre hotelet d'abelles.

L'escola d'Alfés ha comprat un hotel d'abelles per col·locar-lo al pati de l'escola.

Nosaltres cuidarem de l'hotel d'abelles per veure-les créixer! Hem après molt!

Les abelles a l'escola

A l'escola estem molt segurs amb l'hotel d'abelles perquè són molt pacífiques i només pica la femella en situacions de molt risc. Pensem que és molt important aquest refugi d'òsmies a l'escola per contribuir a la pol·linització.

El mes d'octubre l'alumnat de l'escola d'Alfés ens va trobar un niu de vespes al pati i des d'aquell moment va començar el projecte de les vespes i abelles. Vam trucar a l'Ajuntament perquè vinguessin a treure'l, però no van poder i vam haver de trucar a un especialista en plagues, que va venir amb un vestit blanc i una caputxa perquè les vespes no el piquessin i per no respirar els productes tòxics.

La directora de l'escola ens va explicar com diferenciar una vespa d'una abella. Ara sabem que l'abella només pot picar una vegada i s'ha de sacrificar per defensar la colònia. En canvi, la vespa pot picar les vegades que vulgui però no es mor. Vam intentar esbrinar quines vespes eren les del niu. Primer ens pensàvem que era la 'vespula germànica' però vam acabar descobrint que es tractava de la 'vespula vulgaris'.

Quan vam acabar el projecte, vam contribuir al Projecte de l'Òsmia Cornuta per restablir la població d'òsmies (espècie d'abella silvestre) i amb l'ajuda de les famílies vam buscar una bona zona al pati per col·locar l'hotel d'abelles.

Alumnes aprenent sobre el nostre hotelet d'abelles.

Cicle de teatre familiar Les Borges Blanques

7a temporada / 2021-2022

TEATRE FAMILIAR

Ajuntament de les Borges Blanques

Baldufa CICLE DE TEATRE INFANTIL

GENÈRICS

Cia. La Pantomima

Dissabte, 19 de març - 18 h - Pavelló de l'Oli

'Genèrics' és un espectacle familiar que vol canviar estereotips. Dos contes amb cançons:

'La ventafocs que no volia menjar perdius'
Ens mostra la situació de dones que un dia descobreixen que la seva vida no és el promès conte de fades que es van creure.

'La meitat d'en Jan'
"Els nens no ploren." "On vas, amb aquesta samarreta rosa?" Voleu trencar amb aquests estereotips tan arrelats a la nostra societat?

ENTRADA 2 €

Reserva la teva entrada a:
www.culturaborgesblanques.cat

Igualtat de gènere en tots els àmbits.

Teatre Foment Juneda

C/ Roger de Llúria, s/n. 25430 Juneda (Lleida) · **www.teatrefoment.cat** · info@teatrefoment.cat

TEATRE FAMILIAR

TEMPORADA 21 22

MIRANIUS

Cia. De Paper

Diumenge 13 de març · 18 h · Titelles

'Miranius' és un espectacle sobre la coexistència de diverses espècies animals i sobre les conseqüències que hi té l'empremta humana.

Durada: 50 min · Edat recomanada: a partir dels 3 anys.

(Els menors de 2 anys que no ocupin butaca no necessiten entrada)

Escola Albirka d'Arbeca

Tot fent d'arquitectes i constructors!

Amb les peces de la maleta Leonardome hem fet una gran cúpula entre tots els alumnes de l'escola per celebrar el Dia de la Pau.

La cúpula a l'escola.

El Dia de la Pau hem construït una gran cúpula entre tota l'escola. Un cop muntada, els alumnes de C.S. l'hem elevat i l'hem fet girar mentre tots cantàvem la cançó de la pau. Després, per grups classe, han entrat dins la cúpula i han observat a través seu. Una experiència fascinant! El nostre agraïment a l'IES Josep Vallverdú (elaboració de peces) i al CRP de les Garrigues (servei de préstec).

Els alumnes de C.S. vam visitar el Museu de les Matemàtiques de Catalunya. Allí vàrem muntar per primer cop dues cúpules Leonardome i després, a l'escola, n'hem construït de noves. A Albirka ens agrada treballar les matemàtiques manipulativament i amb aquest material hem après amb treball cooperatiu molta geometria: línies, polígons, girs i desplaçaments a l'espai! Hem observat la forma de les peces. Les dues osques centrals sempre cal posar-les cap amunt! A l'aula, en grups de quatre, hem practicat els onze patrons. Al pati, hem construït cúpules diferents amb totes les peces (amb 250 es fa una cúpula de 5 m de diàmetre). Emociona notar com l'estructura es va aixecant!

La cúpula, construïda amb peces planes, es va corbant pel fet que el fons de les quatre osques no està alineat!

Què és Leonardome?

És un kit educatiu (peces de fusta de mig metre de llarg amb 4 osques) que permet construir cúpules gegants sense cap element d'unió mitjanant el suport mutu de les peces, a partir de patrons ideats per Leonardo da Vinci (esquema al Codex Atlanticus), Rinus Roelofs (en fa escultures) i desenvolupat pel Museu de les Matemàtiques de Catalunya (MMACA).

Escola Els Set Focs de Bellaguarda

Dia Internacional de la Dona i la Nena en la Ciència

Cada any, l'11 de febrer es reivindica el paper de les dones en la ciència i la tecnologia.

Experimentant.

Tots els infants, independentment del seu gènere, tenen dret a ser grans científics i científiques

"No more Matildas"

"No more Matildas" és el lema d'una campanya que es va fer per internet per reivindicar el paper de les dones en el món de la ciència i la tecnologia. Aquesta iniciativa, impulsada per Dones Investigadores i Tecnòlogues, denuncia l'anomenat "efecte Matilda", que històricament ha fet invisibles els descobriments fets per dones i els ha atribuït a homes, això és just el que va passar a Mileva Einstein.

El dia 11 de febrer és el Dia Internacional de la Dona i la Nena en la Ciència, que va ser proclamat l'any 2015 per l'Assemblea General de les Nacions Unides per tal de reivindicar el paper que té la dona en el món científic i tecnològic. Amb la proclamació d'aquest dia, es vol aconseguir la igualtat en l'accés i participació de la dona en el món de la investigació científica.

Els nens i les nenes de l'escola de Bellaguarda vam parlar d'aquesta reivindicació i vam conèixer alguna dona científica i altres poc conegudes com la Mileva Einstein, una física i científica brillant, que va quedar sempre a l'ombra del seu marit, Albert Einstein. Aquell mateix dia la ciència ens va deixar amb la boca oberta, ja que, per finalitzar el projecte 'Els volcans' l'alumnat de cicle inicial i mitjà vam realitzar la maqueta d'un volcà i volíem simular-ne l'erupció.

Per fer-ho vam generar una reacció química. Dins el volcà vam afegir tres cullerades de bicarbonat de sodi. A part, vàrem omplir un got fins a la meitat de vinagre, una altra part de sabó líquid i sis gotes de colorant roig. Ho vam barrejar força bé amb un palet i esperant la gran erupció ho vam abocar dins del volcà.
Pocs segons després i amb l'atenta mirada de tots els nens i nenes, la lava va començar a fluir cràter avall.

El que va succeir és que, quan vam ajuntar el vinagre amb el bicarbonat, va tenir lloc una reacció química que va donar com a productes aigua, acetat de sodi, que és una sal, i diòxid de carboni, un gas. Aquest gas va ser el responsable que es formessin les bombolles que simulaven la tan esperada erupció volcànica.

Premsa Comarcal

Km 0
de la informació

SOM CANALLA
La publicació dels nens i les nenes de les Garrigues

Escola Joan XXIII de les Borges Blanques

L'homenatge a l'Ilyas

La comunitat educativa de l'escola Joan XXIII realitza un homenatge a l'Ilyas.

El dia 8 de febrer va fer 5 anys de la mort del nostre company Ilyas i l'escola Joan XXIII de les Borges Blanques li va fer un homenatge molt emotiu amb notes que els seus compa nys/es de la classe vam escriure per a ell frases amb records com ara aquesta: tant de bo estiguessis aquí per fer-nos companyia a tota la classe. A més a més, la comunitat educativa va donar el nom d'Ilyas al gronxador de l'escola. Ja que era el seu preferit, on va compartir molts bons moments amb els seus companys/es, tal com van recordar alguns d'ells: quan jugàvem al pati ens imitàvem i fèiem campanes al gronxador. I al final de l'homenatge vam tirar globus al cel per recordar-lo igual que els nostres records amb ell. A part també va parlar la directora actual, l'exdirectora, l'expresidenta de l'AFA, la germana de l'Ilyas i dos companys de la classe. Va ser un acte molt bonic i emotiu per part de tots.

Per al nostre company.

Escola Mare de Déu de Montserrat de les Borges

Una experiència nova: la lectura dramatitzada

Els de cinquè hem après a llegir d'una manera nova i més divertida, entonant les frases i representant-les.

A aquest trimestre, al matí, a l'estona que tenim de lectura, hem treballat una manera diferent de llegir: la lectura dramatitzada. Es tractava d'escollir un conte clàssic, fer-ne un guió i representar-lo com un teatre per aconseguir posar-nos en la pell dels personatges i representar-los. La senyoreta ens va repartir en grups i cada un va escollir el seu conte clàssic que li agradava més i que seria el que llegiríem. Amb el conte escollit ens vam repartir els personatges i vam estar uns quants dies modificant el text per convertir-lo en un text amb més diàlegs. Quan vam començar els assajos de la lectura, la Covid ens va interrompre, confinant-nos, i no vam poder tornar a les classes fins al cap d'uns dies. Un cop hi vam ser tots de nou, vam començar a representar les lectures. Va ser molt divertit i vam aprendre molt! Cada classe de lectura es va convertir en un espectacle de teatre diferent en què els actors érem nosaltres mateixos i cada persona ho interpretava a la seva manera. Hi havia personatges alegres, tristos, vergonyosos, aventurers... Per a mi va ser una experiència divertida, diferent i em va servir per aprendre a llegir millor.

Us animeu a provar-ho?

A l'hora de llegir un text, saber entonar bé i ficar-se va la pell del personatge el fa més divertit i emocionant

Els alumnes de cinquè fent lectura dramatitzada.

La lectura ens ajuda més del que ens pensem

Aquesta activitat no només ens ha servit per aprendre a llegir millor, sinó que ens ha ajudat a perdre la vergonya en públic, ens ha ajudat a treballar millor en equip, perquè hem triat els contes, els personatges i ens hem distribuït la feina i també ens ha agradat veure com som cadascú de nosaltres actuant.
Hi ha companys que han tingut més vergonya i altres han estat molt divertits, però tothom ha fet el que ha pogut.
Llegir de manera dramatitzada ens ha servit per aprendre molt i conèixer a la vegada més contes clàssics... i a nosaltres també!

Escola Vallmajor de Bovera

Una visita inesperada, l'ocellet accidentat

A l'escola Vallmajor de Bovera hem trobat un ocellet amb la pota i l'ala ferides. No pateixis que t'ajudarem.

Dimarts va ser un dia molt especial perquè a l'arribar a l'escola dos companys de classe van sentir sorolls que els van fer pensar que algun ocell no podia volar. Després d'una bona estona mirant i remirant van aconseguir trobar, arraulit en un racó, un ocellet mal ferit. Els dos companys volien ajudar-lo però la porta de l'escola era tancada i dins no hi havia ningú. El mestre estava a punt d'arribar. Tan bon punt ho va fer, van córrer a explicar-l'hi. El mestre va obrir la porta i, en veure l'ocellet, el va recollir i el va acomodar en una gaveta per explorar quin era el mal: la poteta i l'ala eren trencades. Es va fer l'hora d'entrar i tots els nens de l'escola parlaven de l'ocellet. Tots es preguntaven què li havia passat. Vam posar l'ocellet en una capsa ben gran de cartró per tal que estigués tranquil i alleugerar-li el malestar. A la capsa li vam posar menjar i aigua per veure si millorava, després vam tornar a les nostres classes i, sempre que teníem ocasió, visitàvem l'ocellet sense fer soroll. A la tarda, en veure que no millorava, vam decidir trucar als agents rurals perquè se l'emportessin. Estem molt contents que el recollíssim. Moltes gràcies.

De bon matí ens vam trobar un ocellet a l'escola amb l'ala i la pota trencades. No sabíem què fer; l'ocellet era negre amb el bec llarg i no podia volar. Li vam donar menjar i beure perquè tenia molta gana i el vam intentar curar, però era molt difícil i ens tenia molta por. Cada cop que entràvem, tenia tanta por que saltava i, al final, va acabar fent-se més malt. Finalment, vam decidir trucar als agents rurals, que se'l van emportar dins d'una capsa.

L'estornell ferit que vam acollir i ajudar.

ZER Zona Escolar Rural Vall d'Aranyó

Escola Timorell de Castelldans

Treballem Frida Kahlo

Aquest curs treballem la importància de les dones en el món de les arts. Frida Kahlo ha estat l'escollida.

Treballs relacionats amb la Frida Kahlo.

Cada curs, a la nostra ZER treballem la importància de les dones, ja sigui en el món de la ciència, laboral, en la igualtat de gènere, etc. Fa pocs dies hem celebrat el Dia de la Dona Científica i estem treballant com a projecte la sostenibilitat. Dins d'aquest projecte hem descobert que hi ha uns objectius que entre tots hem d'aconseguir assolir fins al 2030. La igualtat entre gèneres és un d'aquests. Així que, a l'hora de triar un artista per treballar als tallers de plàstica, també hem escollit una dona important: la Frida Kahlo. La seva obra representa tota la seva vida, és el que anomenem autobiografia: des dels seus autoretrats, fins a la representació del seu sofriment en la seva vida real. Els seus quadres representen tot allò que li agrada: els animals, la natura, plantes i flors..., però també el seu estat físic, que degut a malalties infantils i accidents diversos, cada cop estava més deteriorat. També reflecteix el patiment que li va produir no poder tenir fills. Nosaltres hem treballat color, autoretrat i representar sentiments.

Viva la Vida

Cadascú de nosaltres ens hem dibuixat i pintat amb colors vius, hem pintat el seu quadre 'Viva la vida, el món dels sentiments i sensacions i cadascú hem intentat fer una obra a l'estil Frida Kahlo, amb la representació de pors i somnis. Podem dir que la Frida ens ha deixat impactats i és un model a seguir per la seva fortalesa com a persona i com a dona.

Escola El Cérvol de Cervià de les Garrigues

Els i les alumnes de sisè treballem amb els nous ordinadors portàtils

Aquest segon trimestre hem començat a utilitzar els equips que van arribar el desembre.

Es tracta d'ordinadors personals que utilitzen el sistema operatiu de Chrome

Dins del marc del Pla d'educació digital de Catalunya s'ha iniciat el Projecte d'Acceleració de la Transformació de Centres, en què una de les principals actuacions és el lliurament de dispositius als alumnes, en el nostre cas de sisè.

Per tant, a més a més dels jocs didàctics, del material didàctic de llengua, de matemàtiques i de ciències, els llibres de text, els llibres de lectura, les llibretes..., a partir d'aquest segon trimestre els i les alumnes de sisè utilitzem individualment, tot i que moltes vegades són activitats en grup, els ordinadors Chromebook per realitzar diferents activitats al Classroom o alguna altra plataforma, per buscar informació, per escriure texts, fer presentacions, per compartir... Fins ara també fèiem totes aquestes activitats però havíem de compartir els ordinadors de l'escola, ja que no n'hi havia per a tots i cada material que realitzàvem el guardàvem a la memòria USB. Amb aquesta tipologia d'ordinador, que sempre s'ha d'utilitzar connectat a internet, aprenem i ens acostumem a guardar els nostres materials al Drive, a organitzar-los i a compartir-los, ja que ens han dit que el curs vinent serà com ho haurem de fer.

Aprenem a organitzar-nos amb els nous ordinadors.

Ordinadors Chromebook

Els nous ordinadors Chromebook de l'escola són fantàstics. Ens agraden molt, ja que són petits, plegables, tàctils i els podem fer servir també com a tauleta. Són molt pràctics i molt fàcils d'utilitzar.

Ens ho passem molt bé quan els utilitzem i els cuidem molt, els deixem sempre ben guardats, ja que, encara que ara els usem nosaltres, no són nostres i n'hem de tenir més cura.

Ens sentim molt afortunats de poder utilitzar aquests ordinadors, ja que ens van genial i els fem servir un munt.

A Torregrossa divendres 11 de març
a les 7 de la tarda, a la Sala Recreativa Municipal:
Teatre familiar a càrrec de la companyia Miscel·lània amb l'obra:
IL·LIA

Ajuntament de Torregrossa
Regidoria de Cultura

Malagrida interiorisme
www.malagridainteriorisme.cat
Reformes i Serveis integrals 973
Arquitectura i Disseny 183
Infoarquitectura 090

Sergi Malagrida Claret
Interiorista

Professionals del sector de reformes i rehabilitació, i especialistes en Disseny d'Interiors.

Sergi@malagridainteriorisme.cat 647 860 073 973 183 090

LA GRANADELLA **MARÇ LILA** 2022

CONTES VIOLETA

ENTRADA GRATUÏTA

Dimecres, 16 de març · 17 h · Biblioteca Emili Pujol
amb **La Tribu Juganera**

ACORD LILA La Granadella

Ajuntament de La Granadella

Pacte d'Estat contra la violència de gènere

SOMGARRIGUES
Periòdic quinzenal de les Garrigues

ara també SERVEI DE
DISSENY GRÀFIC

Imatge corporativa · Maquetació de revistes · Disseny web · Targetes de visita
Papereria d'empresa · Samarretes · Invitacions · Cartells · Retoc digital d'imatges

c/ Nou 2 2a planta · 25400 - Les Borges Blanques
www.somgarrigues.cat · somgarrigues@somgarrigues.cat facebook.com/somgarrigues @somgarrigues Tel. 973 14 24 20

Escola Porcel de Cervera de l'Espluga Calba

Activitats per treballar la pau a l'Escola Porcel de Cervera

El lema de la proposta va ser "Terra de la pau".

Volem un món més just i volem començar nosaltres a millorar el nostre entorn

Aquest any hem treballat el Dia de la Pau i la No-Violència des de diferents àrees curriculars. Vam començar explicant per què el dia 30 de gener se celebra el Dia de la Pau, recordant qui va ser Gandhi, com van sorgir els símbols de la pau als anys cinquanta del segle passat... Vàrem visionar diferents vídeos i cançons entre els quals curtmetratge 'La cadena de favors'. Arran d'aquest vídeo vam acordar fer un mural simbolitzant una cadena. A cada baula de la cadena, cada infant va escriure una frase/favor que faria a un company/a. Després vam unir totes les baules, vam formar la cadena i la vam penjar al passadís de l'escola. Una altra activitat va ser la cursa 'Quilòmetres de solidaritat', campanya impulsada per l'ONG Save the Children, amb la qual es pretén ajudar els alumes que han de caminar llargues distàncies i esquivar molts perills per poder anar a l'escola. Per a la cursa vam buscar patrocinadors, vam dissenyar un cartell i vam fer circuits pel poble. També vam pintar mandales amb el tema "Terra de la pau" i cada nen va confeccionar el seu penjoll amb el símbol de la pau. A música vam aprendre cançons sobre el tema de la pau.

La cadena per la pau, des de l'escola.

Treballem per la pau

Els pares ens van animar molt a la cursa i vam aconseguir recollir diners per a l'ONG Save the Children. Alguns participants es van quedar gairebé sense alè, però tots van arribar i tots s'ho van passar molt bé. Els més petits van fer un circuit curt i els de primària van fer un recorregut més llarg. En acabar la cursa cada alumne/a va rebre el seu diploma de participació. De totes aquestes activitats hem après que és millor ser amics que barallar-nos, que nosaltres tenim molta sort de poder anar a l'escola i que no tots els nens tenen les facilitats que nosaltres tenim.

Escola de la Granadella

Treballem l'artista Yayoi Kusama

Cada curs escolar aprenem sobre un artista diferent, estudiem el més destacat de la seva biografia i les seves obres o escultures.

Aquest curs hem decidit treballar una artista famosa femenina i la veritat és que, investigant, vam adonar-nos que n'hi ha molt poques comparat amb el nombre d'artistes masculins. Finalment, vam triar l'artista japonesa Yayoi Kusama. Kusama va començar a pintar als 10 anys i a les seves obres dominaven els colors vius, les corbes i els punts. Sempre es guiava pel seu instint encara que els seus professors li diguessin que ho havia de pintar diferent. Les tres escoles de la ZER treballem aquesta artista a l'àrea de Visual i Plàstica perquè les seves obres ens van semblar divertides i plenes de llum i color.

A la nostra escola vam començar amb la visualització d'un vídeo de la seva bibliografia, per conèixer-la més a fons. A la tardor, vam fer unes carbasses amb punts negres com les de la seva escultura. Per Nadal vam pintar una capseta blanca amb punts de colors vius i entre tots els infants de l'escola vam construir un arbre de Nadal amb rodones de diferents mides. Amb tots els nostres treballs anem coneixent més profundament la forma de treballar de la Yayoi.

El que més ens agrada de la Yayoi és la seva creativitat i els colors vius, divertits i alegres, que ens recorden a la primavera

Caixes fetes pels alumnes a l'estil Yayoi.

Yayoi Kusama al museu Moco

Actualment, es poden trobar les seves obres al museu Moco d'Amsterdam i de Barcelona. La fascinació de la popular Kusama a nivell mundial pel Dot Art es reflecteix en el seu estil icònic en què els grans lunars tenen el paper principal. Kusama està fortament compromesa amb el feminisme i el sexisme a través de la seva obra. La preferència d'aquesta artista pels punts i els patrons repetits va sorgir durant la seva traumàtica joventut. Sovint va fugir a la natura durant aquest període, on creia que les flors i les carbasses li parlaven. L'art li va servir per aprendre a fer front a les seves pors i al·lucinacions. Kusama ha processat les seves experiències negatives creant un món positiu infinit implementat en les seves pintures i instal·lacions. Amb això vol transmetre un estat d'ànim positiu per a ella i cap als altres. Tot i la seva edat i els seus problemes de salut mental, Kusama segueix creant noves obres.

Escola l'Espígol de Juncosa de les Garrigues

Com continuar aprenent amb la Covid-19

Modernitzar-se en època de pandèmia per tal que no afecti els alumnes i se sentin acompanyats.

Donada la situació, s'ha intentat facilitar la feina per seguir mantenint el contacte família i escola

A l'escola Espígol (Juncosa) aquest segon trimestre la pandèmia ens ha afectat tant a nivell de professorat com d'alumnat. Per tant, ens hem hagut de reinventar a l'hora de gestionar-ho per tal de poder continuar fent classe amb tota la normalitat possible. A l'hora de dur a terme les classes per a aquell infant que no hi podia assistir, hem seguit el mètode híbrid a través del Meet i de tasques que s'han enviat per correu electrònic. Primer de tot, ens vam posar en contacte amb les famílies via telefònica per saber com estaven i poder explicar com es durien a terme les classes i els horaris en els quals es podrien connectar, a més de gestionar el tema del material per poder fer-lo arribar a casa. Després, per tal de facilitar i agilitzar la tasca a tot el professorat que intervé a l'aula, es va crear una graella al Drive a fi d'anotar les classes virtuals que farien juntament amb l'enllaç per accedir les famílies i així poder-ho enviar.

Els alumnes i les famílies valoren molt positivament com s'ha dut a terme el mètode híbrid, perquè els infants s'han sentit acompanyats pel professorat i pels seus companys i han pogut seguir les classes i els continguts treballats amb tota la normalitat possible. A més, el confinament ha estat més amè i han passat els dies més de pressa i de forma més entretinguda.

Estan tots contents perquè es poden veure.

Escola Manuel Ortiz i Castelló de Juneda

Benvinguts/des a l'aula d'acollida!

Aquest curs 2021–2022, a l'Escola Manuel Ortiz de Juneda, reprenem l'aula d'acollida.

Aula d'acollida.

A l'aula d'acollida tenim com a objectiu la integració de l'alumnat nouvingut a la comunitat educativa per aconseguir la cohesió social. Tots els i les integrants de l'aula d'acollida de l'escola estem treballant en equip per aconseguir comprendre i expressar-nos en català. Ho fem utilitzant metodologies actives i estratègies d'immersió lingüística per a l'adquisició de la llengua. A partir dels centres d'interès de l'alumnat es van desenvolupant projectes que els mostren els trets típics de la cultura catalana. Per exemple, aquest segon trimestre estem treballant l'hivern. De forma col·laborativa, aprenem quins són els colors que hi predominen, quines fruites i verdures ens podem menjar en aquesta estació, quines peces de roba ens posem, quines tradicions se celebren, quin temps hi fa, etc. A més a més, cada dia treballem la llengua a través d'activitats de lectoescriptura, dinàmiques per desenvolupar la consciència fonològica, crear situacions comunicatives que reforcin el vocabulari, exemplificació d'aprenentatges a través de jocs de memòria, etc.

Tenim moltes ganes d'aprendre català per relacionar-nos amb els companys/es!

Atenció emocional i curricular

L'aula d'acollida ha d'esdevenir un punt de referència i un marc de treball obert amb una constant interacció amb la dinàmica del centre, que permeti una atenció emocional i curricular personalitzada i un aprenentatge intensiu de la llengua catalana. Ha de proporcionar a l'alumnat nouvingut una atenció adequada a les necessitats i als progressos relacionals i lingüístics.

Escola Arc d'Adà de Llardecans

Milers d'ocells i plomes per tot arreu

Descobrim l'entorn amb l'arribada dels estornells i la troballa d'un munt de plomes.

Experimentant al taller d'escriptura.

Els estols d'estornells ajunten milers d'exemplars per menjar i protegir-se

Escrivim amb ploma

Fa molts anys, abans que s'inventessin els llapis i els bolígrafs, les persones escrivien amb plomes d'ocell. Nosaltres hem aprofitat plomes de gallina que hem recollit per fer un taller d'escriptura com es feia anys enrere. Per poder-les utilitzar vam tallar la punta de les plomes i sucant-les en tinta vam escriure, dibuixar i pintar.

Durant les darreres setmanes del mes de gener un espectacle natural va creuar el cel de Llardecans. Es tractava de grans volades d'ocells que veiem passar des de les nostres finestres. Eren milers, tants que no podíem ni contar-los. Vam esbrinar que aquests ocells es diuen estornells i que viatgen tots junts per buscar menjar i protegir-se. En un racó amagat del pati de la nostra escola vam ensopegar amb un munt de plomes. No sabíem de quin ocell podien ser, i vam començar a fernos preguntes per descobrir si eren dels estornells. Hem anat recollint totes les plomes que hem trobat, i a poc a poc la nostra col·lecció s'ha fet gran. Algunes de les plomes que hem recollit ja sabem de quins ocells són. Així, hem pogut conèixer diverses aus que tenim en el nostre entorn: garsa, colom, estornell, gallina, òliba, àguila, voltor. També hem trobat plomes de les quals encara no hem pogut descobrir a quin ocell pertanyen. Hem demanat als Agents Rurals que vinguin a l'escola per treure'ns de dubtes, ja que ells en saben molt. Observant les plomes hem descobert que no totes tenen la mateixa forma ni serveixen per al mateix. Les de les ales són llargues i rígides i els serveixen per volar. En canvi, les que cobreixen el pit són més petites i suaus i la seva funció és escalfar el cos. Ens ha sorprès la gran diferència en la mida de les plomes que hem recollit. Hi ha plomes molt petites, de la mida d'un dit de nen o nena, com les de l'estornell. I d'altres de molt grans com les de voltor, que són tan llargues com una cama!

Continuarem mirant el cel per descobrir nous ocells i intentar trobar-ne plomes per augmentar la nostra col·lecció.

Escola Otogesa de Maials

Jugant amb les matemàtiques coneixem el món proper

Quan experimentem, els aprenentatges matemàtics esdevenen significatius i funcionals.

Gaudim i aprenem amb els racons matemàtics que fem a l'aula

Aquest curs 21-22 els alumnes de CI de l'escola Otogesa treballem algunes sessions de l'àrea de matemàtiques mitjançant els racons. Els racons estan organitzats individualment, per parelles o bé en petits grups. Ho fem jugant, tocant, manipulant, experimentant els diferents continguts matemàtics i utilitzem materials i estris diversos en les activitats d'ensenyament-aprenentatge. Abans d'iniciar-les es donen a conèixer entre tots els alumnes. Els racons que treballem són els següents: numeració i càlcul, geometria, lògica-matemàtica, mesura i resolució de problemes. Els racons són rotatius, és a dir, els alumnes van passant per tots ells.

Aquesta forma de treballar implica, per una banda, una metodologia més activa per part de l'alumnat, que va construint el seu propi aprenentatge respectant el ritme i autonomia de cada discent. Per una altra banda, el treball per racons promou un aprenentatge cooperatiu i col·laboratiu i una millora de les relacions entre tots els alumnes del grup-classe, ja que han de compartir, comunicar-se, discutir, respectar les idees dels altres, acceptar, aprendre dels seus amics i acceptar la seva ajuda.

Aprenent les matemàtiques de forma divertida.

Les matemàtiques en el nostre dia

En la nostra vida quotidiana existeixen gran quantitat i varietat d'aspectes matemàtics que ens envolten: l'hora prefixada al despertador, la forma dels envasos que utilitzem a l'esmorzar... Tots aquests aspectes són molt abstractes i si es tracten de forma manipulativa, experimental, i sensorial els nens i les nenes els entenen i els interioritzen molt millor. D'aquí la necessitat de contextualitzar l'aprenentatge a les situacions reals de la nostra vida de cada dia.

Escola l'Abat Ruera de Puiggròs

L'escola Abat Ruera s'endinsa en el món cinematogràfic

Els alumnes de CI s'han convertit en guionistes i actors de la seva pròpia pel·lícula.

En aquestes edats els contes clàssics i les pel·lícules infantils estan molt presents. Els nens i nenes gaudeixen molt escoltant contes i llegint històries fantàstiques i les pel·lícules dels contes clàssics són un reclam per als més petits de la casa i un moment per gaudir en família. Aquest projecte ha unit dos mons importants per als nens i nenes i això ha fet que aquest projecte hagi estat molt motivador.

Els alumnes de CI de l'escola Abat Ruera han dut a terme el projecte 'El món cinematogràfic'. Primer de tot i en petits grups han elegit un conte clàssic per donar-li un nou enfocament. Han creat nous diàlegs i han canviat totalment l'argument del conte però partint dels mateixos personatges. Després han hagut d'elegir les imatges per a cada una de les escenes de la pel·lícula i crear els titelles dels personatges. Per finalitzar ha arribat el moment més divertit: la filmació. Hi ha hagut moments de nervis, diversió però, sobretot, d'il·lusió. La gravació s'ha fet amb una càmera semiprofessional, fet que ha donat més solemnitat a l'activitat. En aquest projecte, els alumnes han treballat l'escriptura, el llenguatge oral, la creativitat, les noves tecnologies i el respecte a les opinions dels companys/es. Si voleu veure el resultat de la nostra primera producció podeu entrar al blog de la ZER Pedrera i així gaudir del nostre treball.

Aquest projecte d'escola permet que els alumnes treballin al mateix moment el món literari i el cinematogràfic

Tots i totes diem "càmera i acció" i comencem a gravar.

Escola la Roca de Sarroca de Lleida

El Dia Mundial de la Dona i la Nena en la Ciència

El passat 11 de febrer vam realitzar un taller interdisciplinari per celebrar aquest dia internacional a l'escola La Roca.

Celebrem el dia mundial de la figura femenina en la ciència.

La perspectiva de gènere és un dels aspectes més importants a treballar des de ben petits i per això, aprofitant el Dia de la Dona i la Nena en la Ciència, vam realitzar una jornada per empoderar el rol femení en la societat fomentant una igualtat real d'oportunitats. L'objectiu principal del taller era donar visibilitat a algunes de les dones més importants de la història en l'àmbit de la ciència. A la classe dels grans, coneixíem alguns científics famosos com Einstein, Newton o Darwin però, solament una dona, Marie Curie. Gràcies a un treball d'investigació previ, hem pogut descobrir alguns dels avenços més importants realitzats gràcies a figures femenines. En primer lloc, vam buscar informació de les dones que havíem trobat en diferents fonts (webs, vídeos, llibres...). Després en vam redactar els punts claus de la seva vida i en vam destacar els més importants. Seguidament, vam exposar-ho davant dels companys/es en llengua castellana i, finalment, vam fer-ne un mural en què també vam afegir uns codis QR amb vídeos de les seves vides perquè tothom qui vulgui ho pugui descobrir.

Les dones tenen prou poder i capacitat per millorar el món

Aprenent moltes coses com...

Vam aprendre que dones com Rosalind Franklin, Margarita Salas, Mae Jemison, Katherine Johnson o Lise Meitner van descobrir aspectes tan importants com l'ADN i el seu funcionament, el trajecte de la Terra a la Lluna i la fusió nuclear (radioactivitat).

Escola del Soleràs

És un entreteniment? És una joguina? És un Pop it!

Un material divertit i diferent que ens permet jugar mentre aprenem els continguts.

Alumnes d'educació infantil.

El joc esdevé positiu i motivador per aconseguir un aprenentatge significatiu

Recurs en l'etapa infantil

A l'etapa d'educació infantil utilitzem aquest joc com un bon recurs per tal que els nostres alumnes vagin adquirint els conceptes treballats a l'aula de manera progressiva i esglaonada. Utilitzem el Pop it com a eina per ampliar les seves habilitats, per afavorir la seva curiositat, la seva imaginació i el seu aprenentatge.

Segurament els vostres fills i filles us han demanat un Pop it. Aquest joc s'ha posat de moda entre els nens i nenes. Es tracta d'una forma de silicona flexible amb diferents franges que poden ser de color o blanques. Aquest joc està pensat per anar aixafant les diferents bombolles que hi ha al seu interior. En un primer moment es tractava d'un joc per calmar l'ansietat i l'estrès. El fet de prémer aquestes petites bombolles fa que augmenti la seva concentració i ajuda a focalitzar la seva atenció en el concepte a aprendre, aspectes fonamentals per adquirir qualsevol aprenentatge dins l'entorn escolar. Aquest any amb els nostres alumnes d'Infantil hem estat utilitzant aquest recurs de manera pedagògica i educativa.

Aquest joc afavoreix el desenvolupament dels sentits de l'alumne, en especial el visual i el tàctil. A més a més, afavoreix la seva creativitat, l'atenció i la concentració dels alumnes. El joc és la base per al seu desenvolupament personal i cognitiu.

Utilitzem aquesta eina, com un recurs més, en l'aprenentatge dels nostres alumnes donat que els proporciona una gratificació immediata aconseguint l'èxit esperat. El treball educatiu que hem realitzat a l'aula està orientat a desenvolupar la motricitat fina, l'orientació espacial, la coordinació ull-mà, la lateralitat, l'adquisició de conceptes matemàtics, la consciència fonològica en l'aprenentatge de la lectoescriptura, entre altres.

El Pop it permet l'autoconeixement i el coneixement dels altres alumnes amb els quals interactua establint vincles afectius, interioritzant les normes i pautes bàsiques per a la convivència i el respecte en el joc.

Col·laborem amb els Xuklis!

A l'escola de Sunyer, durant els últims dies, hem treballat sobre com conscienciar-nos de malalties com el càncer infantil.

Aquest projecte ens ha enriquit molt!

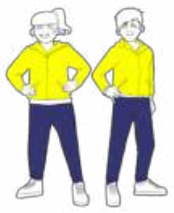
Hem col·laborat fent unes casetes de paper amb un missatge per a les famílies que tenen nens o que han passat el càncer. Les hem pintat per celebrar el desè aniversari dels Xuklis i hem escrit un missatge per animar els nens i les nenes. També molts de nosaltres comprarem una gorra i, amb els diners que se'n trauran, ajudaran les famílies a pagar les despeses que comporta la malaltia. A més a més, assistirem a la festa organitzada per diverses organitzacions per tal de solidaritzar-nos-hi. Desitgem tota la sort del món a les famílies i nens afectats i que gràcies al tractament rebut puguin superar la malaltia.

En el projecte col·laboratiu, amb els Xuklis.

Escola de Torrebesses

El Projecte dels Hàbits Saludables

A la classe d'EI i CI, enguany treballem els bons hàbits d'alimentació, esportius, el benestar emocional i el descans.

Activitats per a una vida saludable.

Aquest tema és el Projecte Interdisciplinari de la ZER l'Eral. Un dia, la Laia i l'Aleix, els mestres aprenents, ens van explicar el conte 'Què mengem?'. Així vam tenir idees de com alimentar-nos de forma saludable per a nosaltres, sostenible per a la Terra i justa per a tots els seus habitants. Amb el canvi climàtic, hi ha més inundacions i sequeres que perjudiquen els conreus. Llavors els aliments són més cars i molta gent no pot comprar-los. Les guerres dificulten l'accés al menjar. Unes poques empreses controlen la producció d'aliments al món. Els beneficis són només per a uns quants. De vegades, cremen selves per plantar un sol tipus de producte i s'utilitzen pesticides tòxics. Què hi podem fer nosaltres? L'agricultura ecològica és una solució, així com comprar productes frescos de proximitat, amb el mínim d'envasos possible i cuinar-los a casa, evitar el menjar brossa i beure l'aigua en una ampolla reutilitzable. Fem moltes activitats. Un dia, al pati, vam elaborar amb plastilina elements diversos dels bons hàbits: aliments, estris esportius, llits, cors...

El nostre cos és per a tota la vida. Cuidem-lo molt bé! No hi ha recanvi!

Aprenem d'alimentació...

Si volem tenir un bon estat de salut al llarg de tota la nostra vida, hem de començar ara ja a alimentar-nos adequadament (una mica de tot), fer activitats esportives (com ara caminar pels voltants dels nostres pobles), tenir cura del nostre estat emocional (ser conscients de com ens sentim i fer una bona regulació de les emocions) i dormir les hores necessàries.

El Dia de la Pau a l'escola La Bassa

L'escola de Torregrossa celebra el Dia de la Pau i la No-violència Escolar.

Celebrant el dia de la Pau.

Cada any l'escola La Bassa treballa un valor. Aquest curs és el de l'esforç

NELSON MANDELA, un home de pau

Va ser el primer president negre de Sud-africà, era conegut com a "Tata Madiba", títol honorífic que es dona dins el clan al qual pertanyia. Va estar 27 anys a la presó a causa de la seva lluita per aconseguir la igualtat entre els blancs i els negres, l'apartheid. El 1993 li van donar el Premi Nobel de la Pau.

Aquest any vam celebrar el Dia de la Pau i la No-violència Escolar el divendres dia 4 de febrer. Vam fer una sèrie d'activitats durant tot el dia; al matí per classes i a la tarda tota l'escola. Els de Cicle Mitjà a primera hora vam veure un PowerPoint sobre en Nelson Mandela en què ens explicaven diferents aspectes de la seva vida i per què es considera una persona de pau. Després ens vam separar per grups i vam anar fent les activitats proposades: la primera era un bingo de la pau que consistia a trobar diverses paraules relacionades amb la pau i fer una frase amb totes les paraules. A la següent activitat, per grups, havíem de resoldre diversos reptes amb escuradents, era una activitat per esforçar-nos, ja que durant el mes de gener vam treballar el valor de l'esforç a les hores de tutoria. Finalment, vam decorar la polsera de l'esforç amb retoladors i ens la vam posar.

A la tarda tota l'escola ens vam trobar al pati. Primer vam escoltar el parlament de la directora i vam cantar la cançó 'L'odissea' dels Catarres acompanyada amb gestos. Aquesta cançó la vam aprendre a les sessions de música i, a més, cada dia l'escoltàvem a l'hora d'entrar i sortir de les classes. A continuació ens vam posar per grups i vam muntar els puzles de l'esforç que prèviament havíem preparat a les aules. Aquests puzles eren fotografies que representaven moments o situacions en què ens esforcem com quan preparem un examen, quan fem un dibuix, un trencaclosques o practiquem algun esport. Per acabar, amb guixos de colors, vam fer dibuixos. La pista va quedar decorada amb missatges de pau. Aquest dia va ser molt especial, divertit i vam aprendre moltes coses sobre el valor de l'esforç i la pau.

Torregrossa. Alumnes de Cicle Mitjà.

Escola Sant Bonifaci de Vinaixa

On podem trobar molts llibres a Vinaixa?

A la nova biblioteca, anomenada Màrius Torres!! Està situada a la primera planta del Centre Cívic de Cal Blanco, un edifici molt bonic.

El passat 7 de febrer, a la tarda, va reobrir la biblioteca, la qual rep el nom de Màrius Torres, perquè ell i el seu germà estiuejaven en una casa situada al Carrer Major de Vinaixa. L'endemà, tots els alumnes de l'Escola Sant Bonifaci vam anar a veure i conèixer les instal·lacions i la Laura, la bibliotecària. La Laura ens va explicar un conte i que aquesta era la segona vegada que obrien les portes de la biblioteca, la primera va ser l'any 1983. La biblioteca està dividida en diferents zones: una àrea infantil, una d'adults i una de revistes. També podem disposar de dos ordinadors amb un temps limitat de trenta minuts i a la part d'adults hi ha dues taules per poder fer treballs o deures.

Els llibres que podem trobar són de coneixement o d'imaginació com novel·les, poesia i teatre. Per poder entrar no necessitem carnet, però per poder agafar llibres, sí.

Aquest carnet és gratuït i ens permet agafar quinze llibres. A partir dels set anys, ja podem anar sols a la biblioteca. L'horari és de dilluns a divendres de 15.30 h a 19.30 h i el dimecres de 10.00 h a 13.00 h.

La cantautora Meritxell Gené té un disc íntegrament dedicat a Màrius Torres: 'Així t'escau la melangia' (Khlämor Records, 2013)

Alumnes fent servir les instal·lacions.

Sabeu qui era Màrius Torres?

Màrius Torres va néixer el 1910 a Lleida. Els seus pares eren Humbert Torres i Barberà i Maria Perenya i Reixach. Tenia un germà i una germana. Ell era el gran. Va estudiar Medicina a la Universitat de Barcelona. El 1929 va fer el seu primer recull de poemes i el 1935 va escriure una comèdia titulada 'Un fantasma com n'hi ha pocs'. Quan tenia vint-i-cinc anys es va posar malalt de tuberculosi. El van haver d'ingressar al sanatori antituberculós de Puig d'Olena, que estava situat a la comarca del Moianès. Va estar ingressat en aquell sanatori durant set anys. Els primers mesos va haver d'estar amb repòs absolut i va aprofitar el temps escrivint poemes. Després ja va poder llegir, escriure, tocar el piano i passejar. No es va recuperar, i el 1942 va morir amb trenta-dos anys. Actualment, és considerat un dels millors poetes del nostre país. Dos poemes de la seva obra són 'Dolç Àngel de la Mort...' i 'La ciutat llunyana'.

A CAU DE BOSC · Escola d'educació a la natura a Tarrés

Utilitzem les eines amb seguretat

Aprenem a valorar els riscos per evitar perills.

Heu sentit alguna vegada algun adult que utilitzi expressions com "ets massa petit/a, ja ho faig jo", "deixa la serra, quan siguis gran ja la faràs anar", "deixa el ganivet, que et pots tallar", etc.? Els adults moltes vegades pensen que els infants no estem prou preparats per utilitzar eines que ells fan servir habitualment i que això ens pot suposar un perill. Per aquest motiu, sabem que un risc que no ha estat ben valorat és un perill per a qualsevol de nosaltres. Al bosc, aprenem a valorar els riscos i si fem les coses amb seguretat, i sempre amb un adult al davant, som capaços d'enfilar-nos a arbres molts alts, de tallar troncs amb una serra o de pelar pals amb una navalla. Els adults d'A Cau de Bosc confien en nosaltres i ens ensenyen a utilitzar les eines sense perills.

Experiment amb el perill.

L'ESCOLETA DEL MAS · Escola d'educació a la natura a Juneda

Un 'no' cap a tu, és un 'sí' cap a mi

Activitats en anglès de la mà de professionals.

Som d'un teixit social en què també hi ha conflictes. A ulls d'un adult, els conflictes espanten i inquieten. Veure com de sobte dos infants es barallen i les rialles es converteixen en crits ens fa estar estona pensant en el motiu del conflicte i de vegades caiem en el petit error de creure que els conflictes s'han d'evitar i posar fi l'abans possible. Seria l'escola somiada aquella on no hi hagués conflictes? Impulsivament, se'ns podria escapar un 'sí'. Però, quina seria la veu d'un infant? Els conflictes m'ajuden a veure els altres nens i nenes com a persones diferents a mi, a tenir-los en compte.

Les disputes que tinc són moments necessaris per ajustar les interaccions, provar i perfeccionar l'autocontrol i percebre que la nena o el nen que tinc a la vora són agents de les seves pròpies experiències, malgrat no ser exactament les que jo esperava. El conflicte forma part de la descoberta de l'altre, el creixement personal i la construcció de l'amistat real.

L'amistat.

Institut d'Estudis Ilerdencs
plaça Catedral s/n - 973271500
fpiei@diputaciolleida.cat
www.fpiei.cat

INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCS
Fundación Pública de la Diputació de Lleida

Diputació de Lleida

IEI
La cultura té màgia

Ens vols conèixer?
Visita'ns!!